

**Otokar Otobüs Karoseri Sanayi
Anonim Şirketi**

**31 Aralık 2008 tarihi itibariyle finansal tablolar ve
bağımsız denetim raporu**

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

İçindekiler

	<u>Sayfa</u>
Bağımsız denetim raporu	1-2
Bilanço	3-4
Gelir tablosu	5
Özsermaye değişim tablosu	6
Nakit akım tablosu	7
Finansal tablolara ilişkin notlar	8-56

Bağımsız denetim raporu

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi
Yönetim Kurulu'na:

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi'nin ("Şirket") 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait gelir tablosunu, özsermaye değişim tablosunu, nakit akım tablosunu ve önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotlarını denetlemiş bulunuyoruz.

Şirket'in 31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla Sermaye Piyasası Kurulunca yayımlanan finansal raporlama standartlarına uygun olarak düzenlenen bilançosu ve bu tarihte sona eren yıla ait gelir tablosu başka bir denetim firması tarafından denetlenmiştir. Söz konusu bağımsız denetim firmasının, 31 Aralık 2007 tarihli finansal tablolara ilişkin 6 Mart 2008 tarihli bağımsız denetim raporunda olumlu görüş sunulmuştur.

Finansal tablolarla ilgili olarak şirket yönetiminin sorumluluğu

Şirket yönetimi finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, finansal tabloların hata veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerçeği dürüst bir şekilde yansıtmayı sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşulların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim kuruluşunun sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmayı yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, Şirket'in iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Şirket yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Şirket yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişikteki finansal tablolar, Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi'nin 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan finansal raporlama standartları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Erdem Tecer, SMMM
Sorumlu Ortak, Başdenetçi

16 Şubat 2009
İstanbul, Türkiye

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle

Seri : XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış

Bilanço

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Notlar	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Varlıklar			
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	6	65.911.910	3.602.328
Finansal yatırımlar	7	-	-
Ticari alacaklar		136.553.576	91.992.630
- ilişkili taraflardan ticari alacaklar	37	22.522.704	225.747
- Diğer ticari alacaklar	10	114.030.872	91.766.883
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	12	-	-
Diğer alacaklar	11	331	7.525
Stoklar	13	117.045.641	100.178.677
Canlı varlıklar	14	-	-
Diğer dönen varlıklar	26	23.885.914	15.382.062
		343.397.372	211.163.222
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar	34	-	-
Toplam dönen varlıklar		343.397.372	211.163.222
Duran varlıklar			
Ticari alacaklar		37.617.739	32.538.161
- ilişkili taraflardan ticari alacaklar	37	-	-
- Diğer ticari alacaklar	10	37.617.739	32.538.161
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	12	-	-
Diğer alacaklar	11	5.903	5.495
Finansal yatırımlar	7	2.107.000	1.542.712
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	16	-	-
Canlı varlıklar	14	-	-
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	17	-	-
Maddi duran varlıklar	18	96.709.092	41.373.329
Maddi olmayan duran varlıklar	19	23.542.779	5.578.622
Şerefiye	20	-	-
Ertelenmiş vergi varlığı	35	4.476.527	-
Diğer duran varlıklar	26	-	-
Toplam duran varlıklar		164.459.040	81.038.319
Toplam varlıklar		507.856.412	292.201.541

Sayfa 8 ile 56 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle

Seri : XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış

Bilanço

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		(Bağımsız denetimden geçmiş)	(Bağımsız denetimden geçmiş)
	Notlar	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Yükümlülükler			
Kısa vadeli yükümlülükler			
Finansal borçlar	8	210.331.455	33.969.368
Diğer finansal yükümlülükler	9	-	-
Ticari borçlar		55.813.758	48.867.283
- İlişkili taraflara ticari borçlar	37	12.862.156	5.731.766
- Diğer ticari borçlar	10	42.951.602	43.135.517
Diğer borçlar	11	75.303.004	42.077.568
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	12	-	-
Devlet teşvik ve yardımları	21	-	-
Dönem karı vergi yükümlülüğü	22, 35	-	6.125.202
Borç karşılıkları	22	9.599.800	9.804.067
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	26	4.460.501	3.881.452
		355.508.518	144.724.940
Satış amacıyla elde tutulan varlıklara ilişkin yükümlülükler		-	-
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		355.508.518	144.724.940
Uzun vadeli yükümlülükler			
Finansal borçlar	8	-	-
Diğer finansal yükümlülükler	9	-	-
Ticari borçlar		-	-
- İlişkili taraflara ticari borçlar	37	-	-
- Diğer ticari borçlar	10	-	-
Diğer borçlar	11	-	-
Finans sektörü faaliyetlerinden borçlar	12	-	-
Devlet teşvik ve yardımları	21	-	-
Borç karşılıkları	22	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	24	4.450.303	4.118.424
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	35	-	852.060
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	26	-	-
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		4.450.303	4.970.484
Özkaynaklar			
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	27	24.000.000	24.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları		52.743.030	52.743.030
Karşılıklı iştirak sermaye düzeltmesi (-)		-	-
Hisse senetleri ihraç primleri		-	-
Değer artış fonları	27	1.434.437	898.363
Yabancı para çevrim farkları		-	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	27	14.218.147	11.338.147
Geçmiş yıllar kar/zararları	27	20.646.577	15.953.643
Net dönem karı	27	34.855.400	37.572.934
Azınlık payları		-	-
Toplam özkaynaklar		147.897.591	142.506.117
Toplam yükümlülükler		507.856.412	292.201.541

Sayfa 8 ile 56 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıla ait

Seri : XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış

Gelir tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Notlar	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Sürdürülen faaliyetler			
Satış gelirleri	28	479.114.855	427.610.628
Satışların maliyeti (-)	28	(362.487.653)	(312.672.616)
Brüt kar		116.627.202	114.938.012
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	29	(36.327.241)	(45.615.033)
Genel yönetim giderleri (-)	29	(21.044.451)	(19.423.427)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	29	(4.944.475)	(5.783.188)
Diğer faaliyet gelirleri	31	3.293.752	774.570
Diğer faaliyet giderleri	31	(2.482.738)	(834.750)
Faaliyet karı		55.122.049	44.056.184
Finansal gelirler	32	82.184.496	23.242.662
Finansal giderler (-)	33	(100.740.809)	(21.053.004)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi kar		36.565.736	46.245.842
Sürdürülen faaliyetler vergi gelir/gideri			
- Dönem vergi gideri	35	(7.067.137)	(8.827.323)
- Ertelenmiş vergi geliri	35	5.356.801	154.415
Dönem karı		34.855.400	37.572.934
Hisse başına kazanç (kuruş)		0,145	0,157

Sayfa 8 ile 56 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıla ait

Seri : XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış

Özsermaye değişim tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Ödenmiş sermaye	Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Değer artış fonları	Geçmiş yıllar kar/zararları	Cari dönem net karı	Özsermaye
1 Ocak 2007	24.000.000	52.743.030	4.544.498	898.363	11.334.783	41.412.509	134.933.183
Birikmiş kar/zarara transfer	-	-	-	-	34.618.860	(34.618.860)	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	6.793.649	-	-	(6.793.649)	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	(30.000.000)	-	(30.000.000)
Cari dönem net karı	-	-	-	-	-	37.572.934	37.572.934
31 Aralık 2007	24.000.000	52.743.030	11.338.147	898.363	15.953.643	37.572.934	142.506.117
1 Ocak 2008	24.000.000	52.743.030	11.338.147	898.363	15.953.643	37.572.934	142.506.117
Birikmiş kar/zarara transfer	-	-	-	-	34.692.934	(34.692.934)	-
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedeklere transfer	-	-	2.880.000	-	-	(2.880.000)	-
Finansal varlıklar değer artışı (ertelenmiş vergi etkisi netlenmiş olarak) (Not 7)	-	-	-	536.074	-	-	536.074
Temettü ödemesi	-	-	-	-	(30.000.000)	-	(30.000.000)
Cari dönem net karı	-	-	-	-	-	34.855.400	34.855.400
31 Aralık 2008	24.000.000	52.743.030	14.218.147	1.434.437	20.646.577	34.855.400	147.897.591

Sayfa 8 ile 56 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıla ait

Seri : XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış

Nakit akım tablosu

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Notlar	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
İşletme faaliyetlerinden sağlanan nakit girişleri			
Vergi karşılığı öncesi kar		36.565.736	46.245.842
Vergi öncesi kar ile faaliyetlerden doğan net nakit akımlarının mutabakatı için yapılan düzeltmeler:			
Amortisman ve itfa payları	18, 19	6.177.683	4.088.017
Kıdem tazminatı karşılık gideri	24	1.159.599	451.903
Maddi duran varlık satış zararı / (karı)	31	203.914	(34.945)
Faiz giderleri	33	13.018.955	4.530.419
Kredilerden doğan kur farkı gideri / (geliri)	32, 33	18.480.893	(3.883.100)
Faiz gelirleri	32	(771.755)	(279.049)
İşletme sermayesindeki değişikliklerden önceki faaliyet karı		74.835.025	51.119.087
Ticari alacaklar ve diğer alacaklar		(49.633.738)	(13.056.776)
Stoklar		(16.866.964)	16.905.947
Diğer dönen varlıklar		(7.425.671)	(28.882.487)
Ticari borçlar		6.946.475	(8.786.614)
Diğer borçlar, borç karşılıkları ve kısa vadeli yükümlülükler		33.600.218	42.283.429
Ödenen vergiler		(14.270.520)	(2.702.121)
Ödenen kıdem tazminatları	24	(827.720)	(942.485)
İşletme faaliyetlerinden elde edilen net nakit		26.357.105	55.937.980
Yatırım faaliyetleri			
Maddi varlık alımları	18	(61.107.301)	(5.097.648)
Maddi olmayan varlık alımları	19	(18.846.365)	(5.274.479)
Maddi varlık satışından elde edilen nakit		272.149	108.528
Elde edilen faiz		771.755	279.049
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan net nakit		(78.909.762)	(9.984.550)
Finansal faaliyetleri			
Spot kredilerdeki artış / (azalış)		70.327.513	(24.763.449)
Alınan krediler		111.261.173	32.962.300
Ödenen krediler		(30.932.817)	(17.155.100)
Ödenen faiz		(5.793.630)	(4.031.994)
Ödenen temettüleri		(30.000.000)	(30.000.000)
Finansal faaliyetlerden elde edilen / (kullanılan) net nakit		114.862.239	(42.988.243)
Nakit ve nakit benzeri değerlerdeki artış		62.309.582	2.965.187
Dönem başı nakit ve nakit benzeri değerler		6	3.602.328
Dönem sonu nakit ve nakit benzeri değerler		6	65.911.910

Sayfa 8 ile 56 arasında yer alan dipnotlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

1. Şirket’in organizasyonu ve faaliyet konusu

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi A.Ş. (“Otokar” ya da “Şirket”) 1963 yılında kurulmuş olup, İstanbul, Türkiye’de kayıtlıdır ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri altında faaliyet göstermektedir.

Şirket, otomotiv sektöründe faaliyet göstermekte olup üretimin ağırlığını arazi araçları, zırhlı araçlar, minibüs ve midibüs türü araçlar ile treyler, semi-treyler ve kamyonüstü uygulamaları oluşturmaktadır. Şirket’in personel sayısı 1.184 kişidir (31 Aralık 2007 - 1.124).

29 Temmuz 2008 tarihinde, Şirket ile Savunma Sanayi Müsteşarlığı arasında “Milli İmkanlarla Modern Tank Üretim Projesi” (Altay Projesi) kapsamında Dönem I Türk Ana Muharebe Tankı Tasarım ve Prototip Üretimi Ana Sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşme tutarı 494 milyon ABD Doları olup, sözleşme devreye girdikten sonra 78,5 aylık bir süreyi kapsayacaktır.

Şirket’in kayıtlı olduğu adresi aşağıdaki gibidir:

Genel müdürlük:

Aydınevler Mahallesi, Dumlupınar Cad. No: 24 A Bl.
81580 Küçükyalı / İstanbul

Fabrika:

Atatürk Cad. No: 9
54580 Arifiye / Sakarya

Finansal tablolar yayınlanmak üzere 16 Şubat 2009 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Böyle bir niyet olmamakla beraber, Şirket Yönetimi’nin ve bazı düzenleyici organların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları yayımlandıktan sonra değiştirmeye yetkileri vardır.

Şirket, faaliyetlerinin bir kısmını, Koç Holding A.Ş. ve ilişkili şirketleriyle yapmaktadır. Şirket’in hem müşterisi konumunda hem tedarikçisi konumunda ilişkili tarafları mevcuttur. Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu’na (“SPK”) kayıtlıdır ve hisseleri 1996 yılından beri İstanbul Menkul Kıymetler Borsası’nda (“İMKB”) işlem görmektedir. 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle, Şirket’in İMKB’ye kayıtlı %29,91 oranında hissesi mevcuttur. 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Şirket’in hisselerinin çoğunluğunu elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir (Not 27) :

	%
Koç Holding A.Ş.	44,68
Ünver Holding A.Ş.	24,81
Diğer	30,51
	100,00

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1 Finansal tabloların hazırlanma ilkeleri

Şirket, muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını Türkiye’de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı’nca yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı (THP) gereklerine göre Türk Lirası (TL) olarak tutmaktadır. Finansal tablolar Şirket’in yasal kayıtlarına dayandırılmış olup Sermaye Piyasası Kurulu’nun tebliğlerine uygun olarak Şirket’in durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutulmuştur. Bu bağlamda Şirket finansal tabloların hazırlanmasında 31 Aralık 2007’ye kadar Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)’nın Seri: XI, No: 25, “Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ”i esas almıştır. Bu tebliğ çerçevesinde, alternatif olarak Uluslararası Muhasebe Standartları (IASB) ve Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (IASC) tarafından çıkarılmış olan muhasebe standartlarının uygulanmasının da SPK Muhasebe Standartları’na uyulmuş sayılacağı belirtilmiştir. Şirket, 31 Aralık 2007’ye kadar bu alternatif uygulama çerçevesinde finansal tablolarını hazırlamıştır. 9 Nisan 2008 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren SPK’nın Seri: XI, No: 29, “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”i (Tebliğ) uyarınca Şirket cari dönem finansal tablolarını, söz konusu Tebliğ’de öngörüldüğü üzere, Uluslararası Muhasebe/ Finansal Raporlama (UMS/UFRS) Standartlarına uygun olarak hazırlamıştır. Söz konusu tebliğin ilk defa uygulanmasının, zorunlu finansal tablo formatına uyum açısından yapılan yeniden sınıflandırmalar dışında, Şirket’in önceden raporlanan finansal tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

Finansal tablolar makul değerleri ile taşınan finansal varlıklar dışında tarihsel maliyet esasına göre hazırlanmıştır.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye’de faaliyette bulunan ve SPK Muhasebe Standartlarına uygun finansal tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Finansal tablolar ve dipnotlar, SPK tarafından 9 Nisan 2008 tarihinde yayımlanan XI-29 numaralı tebliğinde belirlenen ve uygulanması zorunlu kılınan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Finansal tablolar Şirket’in yasal kayıtlarına dayandırılmış ve Türk Lirası cinsinden ifade edilmiş olup, SPK Muhasebe Standartları’na göre Şirket’in durumunu layıkıyla arz edebilmek için bir takım düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutularak hazırlanmıştır. Söz konusu düzeltmeler genel olarak ertelenmiş vergiler, kıdem tazminatı, maddi varlık amortismanlarının ekonomik ömürlerine ve kıst esasına göre ayrılması, karşılıkların muhasebeleşmesi ve ticari alacak ve borçların reeskonta tabi tutulmasından oluşmaktadır.

Şirket’in işlevsel ve raporlama para birimi Türk Lirası (TL)’dir. Türkiye’de 1 Ocak 2005’ten itibaren paradan altı sıfır atılmasıyla birlikte Yeni Türk Lirası (YTL), Türkiye Cumhuriyeti’nin yeni para birimi olarak belirlenmişti. Bakanlar Kurulu 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren para birimindeki “Yeni” ibaresinin kaldırılmasına karar vermiştir. Bu nedenle, 31 Aralık 2008 itibariyle Şirket’in işlevsel ve raporlama para birimi ve geçmiş yıl karşılaştırmalı tutarları 1 YTL = 1 TL oranı kullanılarak TL olarak sunulmuştur.

2007 yılı finansal tablolarında yapılan sınıflamalar ve düzenlemeler

Şirket, finansal tablolarını Tebliğ’e uygun olarak ilk kez 31 Mart 2008 tarihi itibari ile hazırlamıştır. UFRS 1 “Finansal Tabloların Sunuluşu Standardı” uyarınca UMS/UFRS’ye geçiş tarihi 1 Ocak 2007’dir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

31 Aralık 2007 tarihi itibariyle hazırlanmış bilanço ve 31 Aralık 2007’de sona eren döneme ait gelir tablosunda cari dönem gösterimine uyum sağlaması için birtakım sınıflandırma değişiklikleri yapılmıştır. 31 Aralık 2007 tarihi itibariyle 576 TL tutarındaki diğer ticari alacaklar, diğer dönen varlıklara; 7,169 TL tutarındaki diğer alacaklar, diğer dönen varlıklara; 5.495 TL tutarındaki ticari alacaklar, diğer alacaklara; 38.961.421 TL tutarındaki alınan avanslar, diğer borçlara; 3.116.147 TL tutarındaki diğer yükümlülükler, diğer borçlara; 1.215.343 TL tutarındaki izin karşılıkları uzun vadeli borç karşılıklarından, kısa vadeli borç karşılıklarına ve 25.179.503 TL tutarındaki verilen avanslar yoldaki mallara sınıflanmıştır. 31 Aralık 2007 tarihinde sona eren yıla ilişkin 19.359.562 TL diğer faaliyet gelirleri finansal gelirlere ve 16.522.584 TL diğer faaliyet giderleri finansal giderlere sınıflanmıştır.

İşlevsel ve sunum para birimi

Şirket’in işlevsel ve sunum para birimi TL olarak kabul edilmiştir.

SPK’nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararına istinaden finansal tablolardaki tutarları yeniden ifade etme işleminin uygulanmasını gerektiren objektif koşulların gerçekleşmemiş olması ve SPK’nın varolan verilere dayanarak ileride de bu koşulların gerçekleşme emarelerinin büyük ölçüde ortadan kalktığını öngörmesi sebebiyle, finansal tablolar en son 31 Aralık 2004 tarihi itibariyle Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS) 29 uyarınca (Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama) yeniden ifade etme işlemine tabi tutulmuştur. Dolayısıyla, 31 Aralık 2008 ve 31 Aralık 2007 tarihli bilançolarda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özkaynak kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır.

2.2 Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

1 Ocak 2008 tarihi itibariyle yürürlüğe giren yeni standart, var olan standartlarda değişiklik ve yorumlar aşağıda yer almaktadır:

UFRYK 11, “UFRS 2 – Grup İçi ve İşletmenin Geri Satın Alınan Kendi Hisselerine İlişkin İşlemler” (1 Mart 2007 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir).

Bu yorum, işletmenin sermaye araçlarını başka bir taraftan veya ortaklarından geri almayı seçtiği veya almak zorunda olduğu durumlar da dahil olmak üzere, işletmenin çalışanlarına işletmenin sermaye araçları ile yapmış olduğu ödemelerin hisse ile ödeme şeklinde muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir. Bu yorum iştiraklerin, kendi çalışanlarına ana ortaklıklarının yapmış olduğu hisse bazlı ödemeleri de içermektedir.

UFRYK 12, “Hizmet İmtiyaz Anlaşmaları” (1 Ocak 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Bu yorum, kamu hizmeti veren (Hizmet İmtiyazı) işletmelerin kamu hizmet sözleşmelerinin esaslarını ve nasıl muhasebeleştirileceğine ilişkin yöntemlerini belirlemektedir. Operatörlerin altyapılarını mülk, demirbaş ve ekipman olarak muhasebeleştirmek yerine finansal varlık ve/veya maddi olmayan varlık olarak yansıtılmaları gerektiğini ifade eder.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRYK 14, “UMS 19- Tanımlanmış Fayda Varlığı Üzerindeki Sınırlama, Asgari Fonlama Gereklilikleri ve Birbirleriyle Olan Karşılıklı Etkileşimleri” (1 Ocak 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

UFRYK 14, UMS 19 ‘Çalışanlara Sağlanan Faydalar’ kapsamında varlık olarak kayıtlara alınan tanımlanmış faydanın limiti aşan kısmının belirlenmesi konusuna açıklık getirmektedir. Ayrıca bu yorum, asgari kaynak gereksinimlerinin ‘Varlık Tavan Testi’ne olan etkilerini açıklayıp, kullanımda olan uygulamaları standart hale getirmektedir.

UMS 39 “Finansal Araçların Kayda Alınması ve Değerlemesi” ve UFRS 7 “Finansal Araçlara İlişkin Açıklamalar ve Finansal Varlıkların Sınıflandırılması” (Revize) (1 Temmuz 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

31 Ekim 2008 tarihinde yayımlanan revize edilmiş UMS 39 şirketlerin finansal varlıklarını (ilk kayda alınıp esnasında rayiç bedel farklarının gelir tablosuna yansıtılması kararlaştırılan finansal varlıklar ve türev finansal araçlar hariç) belli koşullar altında satılmaya hazır finansal varlıklar veya vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar olarak sınıflamasına izin vermektedir. Bu değişiklik aynı zamanda Şirket’in rayiç bedel değer farklarını gelir tablosuna yansıttığı türev olmayan alım satım amaçlı finansal varlıklarını veya satılmaya hazır finansal varlıklarını, eğer finansal varlık kredi ve alacak tanımına uyuyorsa ve öngörülebilir gelecekte finansal varlığını elde tutma niyeti ve yeteneği varsa, kredilere ve alacaklara sınıflamasına izin vermektedir. İlgili değişiklik, 1 Temmuz 2008 tarihinden itibaren geçerlidir ve bu tarihten önce yapılan sınıflandırmalara izin verilmemektedir.

Söz konusu yeni standart, var olan standartlarda değişiklik ve yorumların Şirket’in faaliyetleri ile ilgili olmamaları sebebi ile finansal tablolar üzerinde etkileri bulunmamaktadır.

Finansal tabloların onaylanma tarihi itibariyle yayımlanmış, henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulama yoluna gidilmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

UMS 23, “(Revize) Borçlanma Maliyetleri” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Değişiklik, yürürlükte olan ve varlık alımı ile ilişkilendirilen borçlanma giderlerinin gelir tablosuna yansıtılabilirliğini öngören uygulamayı sona erdirmektedir. İlişkilendirilen varlığın elde edilmesi veya inşası için atfedilebilir olan borçlanma maliyetleri aktifleştirilmelidir. Standarda geçişin gerekliliklerine uygun olarak, Şirket, değişiklikleri ileriye dönük yapacaktır. Eğer varsa, ilişkilendirilen varlıklarda borçlanma maliyeti 1 Ocak 2009’dan itibaren aktifleştirilecektir. Bu tarihe kadar giderleşen borçlanma maliyetinde bir değişiklik yapılmayacaktır. Şirket ilgili değişikliğin finansal tablolarında bir etkisi olmayacağını öngörmektedir.

UFRS 8, “Faaliyet Bölümleri” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

UFRS 8, UMS 14 ‘Bölümsel Raporlama’nın yerine geçmekte olup, bölümsel raporlamaya yönetimin bakış açısı yöntemini getirmektedir. Raporlanan bilgiler, yönetimin faaliyet bölümlerinin performansını değerlendirmekte ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içermektedir. Bu bilgiler bilanço ve gelir tablosunda yansıtılan bilgilerden farklı olabilir, bu durumda işletmeler ek bilgiler vermeli ve farkların mutabakatını belirtmelidirler. Şirket’in farklı operasyonel birimleri bulunmadığından, bu standardın Şirket üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRYK 13, “Müşteri Bağlılık Programları”(1 Temmuz 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Müşteri Bağımlılık Uygulamaları satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleşmelidir. Tahsil edilen bedelin rayiç değerinin bir kısmı müşteriye sağlanan menfaatlere dağıtılarak, söz konusu menfaatler müşteri tarafından kullanıldıkça gelir kaydedilmelidir. UFRYK 13’ün, Şirket’in bu tarz bir uygulaması olmaması sebebiyle, Şirket’in finansal tablolarına etkisi olmayacağı öngörülmektedir.

UMS 1, “Finansal Tabloların Sunuluşu” (Değişiklik) (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Finansal tablolarda sunulan bilgilerin yararını artırmak amacıyla UMS 1 değişikliğe tabi tutulmuştur. Özsermaye değişim tablosunun sadece hissedarlar ile yapılan işlemleri içermesi, Kar Zarar Tablosuna ek olarak, “Diğer Kapsamlı Kar Zarar Tablosu” adında, tüm gelir ve harcama kalemlerini kar zarar olarak sınıflandıracak yeni bir finansal tablonun yayımlanmaya başlaması ve yeni dönemlerde bir önceki döneme ait finansal tabloların yeniden yorumlanması veya yeni muhasebe politikalarının geriye dönük olarak üçüncü bir kolonda geçmiş dönemlere ait etkilerinin yayımlanması standartta yapılan ana değişikliklerdir. Şirket, finansal tabloların sunuluşuna ilişkin ilgili değişiklikleri 2009’da yapacaktır.

UFRS 2, “Hisse Bazlı Ödeme (Değişiklik) - Hakkın Kazanılması ve İptal edilmesi” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Standart iki konuya açıklık getirmektedir: ‘Hakediş Koşulu’nun tanımlanması ve performans ve hizmet koşulları haricindeki koşullar için ‘Hakememe Koşulu’ kavramı. Standart aynı zamanda, gerek Şirket gerekse karşı taraf (çalışan veya hizmet sağlayan) tarafından iptal edilen ödüllerin aynı şekilde muhasebeleştirileceğini ifade etmektedir. UFRS 2’nin Şirket’in finansal tablolara etkisinin olmayacağı beklenmektedir.

UFRS 3, “İşletme Birleşmeleri” ve UMS 27 “Konsolide ve Solo Finansal Tablolar’a İlişkin Yapılan Düzenlemeler” (Revize) (1 Temmuz 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Revize edilmiş UFRS 3 ve revize edilmiş UMS 27, 10 Ocak 2008 tarihinde UFRK tarafından yayımlanmıştır. Revize edilmiş UFRS 3 (UFRS 3R) işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesi, şerefiyenin kayıtlara alınması ile birleşmenin olduğu dönemin finansal sonuçlarının raporlanması hususlarına çeşitli değişiklikler getirmektedir. Söz konusu değişiklikler, satın alım ile ilişkilendirilen maliyetlerin giderleştirilmesini ve satın alım sırasında dikkate alınan şartlı durumlarda, raporlama dönemi sonrasında meydana gelen rayiç değer değişikliklerinin şerefiyeden düzeltilmesi yerine gelir tablosunda dikkate alınmasını gerektirmektedir. Revize edilmiş UMS 27 (UMS 27R) bağlı ortaklığın hisse sahipliğinde meydana gelen değişikliklerin sermaye hareketi olarak değerlendirilmesi gerektiğini tanımlamaktadır. Böylelikle sözkonusu sermaye hareketinin şerefiyeye veya kar zarara herhangi bir etkisi olmayacaktır. Ayrıca, standart bağlı ortaklık zararlarının ve bağlı ortaklık üzerinde kaybedilen kontrolün muhasebeleştirilmesi konusunda da değişiklikler getirmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UMS 32 ve UMS 1’de yapılan değişiklikler: “Tasfiyeden Kaynaklanan Satılabilir Finansal Araçlar” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

UMS 32’ye getirilen değişiklik tasfiyeden kaynaklanan satılabilir finansal araçlar ile yükümlülüklerin, belirli kriterler yerine getirildiği takdirde, sermaye aracı olarak sınıflandırılmasını gerektirmektedir. UMS 1’e getirilen değişiklik ise, sermaye aracı olarak sınıflandırılan satılabilir finansal araçların tanımlanması ve açıklanmasını gerektirmektedir.

UFRS 1, “Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması” ve UMS 27 “ Konsolide ve Solo Finansal Tablolar” a yapılan değişiklik (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir)

Değişiklik, UFRS’yi ilk defa uygulayan şirketlerin açılış bilançolarında bağlı ortaklıklardaki, müştereken kontrol edilen işletmelerdeki veya iştiraklerdeki yatırımların maliyetini UMS 27 ‘ye uygun olarak veya tahmini maliyet değerleriyle belirlenmelerine olanak tanımaktadır. UMS 27’ye yapılan değişiklik bağlı ortaklık, müştereken kontrol edilen işletmeler veya iştiraklerden elde edilen temettünün solo finansal tablolarda gelir tablosunda yansıtılmasını gerektirmektedir ve bu değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

UFRYK 15, “Gayrimenkul İnşaatı ile İlgili Anlaşmalar” (1 Ocak 2009 tarihinden sonra başlayan yıllık dönemler için geçerlidir)

UFRYK 15 3 Temmuz 2008 tarihinde yayımlanmıştır ve geriye dönük olarak uygulanacaktır. UFRYK 15, bir gayri menkulün inşaatı için yapılan anlaşmanın, UMS 11 “İnşaat Sözleşmeleri” standardı veya UMS 18 “Hâsılat” standardı kapsamına girip girmediğinin ve buna bağlı olarak da böyle bir gayrimenkul inşasından elde edilen gelirin ne zaman muhasebeleştirileceğinin belirlenmesi konusunda yol gösterir.

UFRYK 16, “ Yurtdışındaki İşletmede Bulunan Net Yatırım İle İlgili Riskten Korunma” 1 Ekim 2008 tarihinden sonra başlayan senelik dönemler için geçerlidir)

UFRYK 16 3 Temmuz 2008 tarihinde yayımlanmıştır ve geriye dönük veya ileriye dönük olarak uygulanabilecektir. UFRYK 16 üç ana konuya açıklık getirmektedir: Finansal tablolarda kullanılan sunum para birimi bir işletmenin finansal korunma muhasebesi uygulayabilmesine gerekçe oluşturmaz. Dolayısıyla, bir ana kuruluş yalnızca kendi finansal tablolarında kullanılan para birimi ile yabancı operasyonlarında kullanılan para birimi farkından doğan kur farklarını finansal riskten korunma riski olarak adlandırabilir. Finansal riskten korunma aracı grup içindeki işletme ya da işletmelerce elde tutulabilir. Bu yorumun Şirket’in finansal tablolarına bir etkisi olması beklenmemektedir.

UFRYK 17 ‘Parasal olmayan varlıkların hissedarlara dağıtımı: (1 Temmuz 2009 tarih veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerli olup ileriye dönük uygulanacaktır)’ Standart, hissedarların teslim alacağı parasal veya parasal olmayan varlıkları seçme hakkına sahip olmaları durumu da dahil olmak üzere, karşılıklı olan tüm parasal olmayan varlıkların dağıtımı için uygulanacaktır. Şirket, yorumun finansal tablolara etkisini değerlendirmektedir.

UFRYK 18: ‘Müşterilerden Varlık Transferi’: (1 Temmuz 2009 tarih veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir)’ Standart, müşterilerden alınan maddi duran varlıkların, inşaat yapımı için alınan nakdin veya bu türde müşterilerden alınan varlıkların muhasebeleştirilmesi konusuna açıklık getirmektedir. Şirket, yorumun finansal tablolara etkisini değerlendirmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRS’lerdeki iyileştirmeler

Mayıs 2008’de Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) Standartlarla ilgili tutarsızlıkları ortadan kaldırmak ve anlatımı daha açık hale getirmek için ilk toplu değişiklikleri yayınlamıştır. Şirket, belirtilen değişiklikleri henüz uygulamaya geçirmemiş olmakla beraber, bu değişikliklerin finansal tablolar üzerinde önemli bir etkisinin olmayacağını öngörmektedir.

UFRS 5, “Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler” Bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybedecek şekilde bir satış planı olan bir işletme’nin, satış sonrası eski bağlı ortaklığında payı kalması halinde bile bu bağlı ortaklığın tüm varlık ve yükümlülüklerini satış amaçlı olarak sınıflandırması gerekmektedir.

UMS 1, “Finansal Tabloların Sunumu”, alım satım amaçlı olarak sınıflandırılan finansal varlık ve yükümlülükler, bilançoda doğrudan cari varlıklar veya kısa vadeli yükümlülükler olarak sınıflanamaz.

UMS 16, “Sabit Kıymetler” kiralama amacıyla bulundurulmuş sabit kıymetler, genel olarak kiralamadan sonra satılırsa kira süresi dolduğunda, satış amaçlı elde tutulan varlıklar olarak stoklara transfer edilir.

UMS 19, “Çalışanlara Sağlanan Faydalar” geçmiş hizmet maliyetleri, plan varlıklardan getiri ve kısa ve uzun vadede çalışanlara sağlanan fayda tanımlarını değiştirmiştir. Planlarda yapılan değişiklikler, gelecekteki hizmetlerle ilişkili faydalarda azalmaya sebep olur ise kesinti olarak kaydedilir. Muhtemel borçların kaydıyla ilgili referans UMS 37 ile tutarlılık göstermesi açısından silinmiştir.

UMS 20, “Devlet Yardımlarının Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Kamuya Açıklanması” İleride verilecek, sıfır veya düşük faiz oranlı kredilere, faiz yüklenmesi gerekir. Alınan ve iskonto edilen tutar arasındaki fark devlet yardımı olarak kabul edilir. Bununla birlikte, çeşitli terimler diğer UFRS ile tutarlı olması için değiştirilmiştir.

UMS 23, “Borçlanma Maliyetleri” Borçlanma maliyetinin tanımı, borçlanma maliyetinin parçaları olarak düşünülen iki tip maddeyi de kapsayacak şekilde değiştirilmiştir, etkin faiz oranı kullanılarak UMS 39’a uyumlu olarak hesaplanan faiz gideri şeklinde tanımlanmıştır.

UMS 27, “Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar” Bir ana ortaklık bağlı ortaklığın değerlemesini UMS 39’a uyumlu olarak rayiç değerden yaparsa, bu değerlemeyi ilgili varlık satılacak varlık olarak sınıflandırıldığında da devam ettirir.

UMS 28, “İştiraklerdeki Yatırımlar”, Eğer bir iştirak UMS 39’a uygun olarak rayiç değerinden muhasebeleştirildiyse, sadece UMS 28’in gerektirdiği, iştiraklerin fonlarını ana şirkete aktarmasında herhangi bir önemli sınırlama olup olmadığının açıklanmasını gerektirir. Değer düşüklüğü analizi açısından bir iştirakteki yatırım, tek bir varlık olarak değerlendirilir. Dolayısı ile yatırım tutarının içinde yer alan şerefiye için ayrıca değer düşüklüğü analizi yapılmaz.

UMS 29, “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” tarihi maliyetten değerlendirilecek aktif ve pasiflere ilişkin istisnalar referansı değiştirilmiş, ve sabit kıymet bir örnek olarak verilmiştir. Ayrıca bazı terimler diğer UFRS ile tutarlılık için revize edilmiştir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UMS 34, “Ara Dönem Finansal Raporlama” eğer işletme UMS 33 kapsamı içindeyse, hisse başına kazanç, ara dönem finansal raporlarda da açıklanır.

UMS 31, “Ortak Girişim Paylarının Mali Raporlaması” Eğer ortak girişim, UMS 39’ a uygun olarak, rayiç değerden muhasebeleştirilmişse, UMS 31 sadece girişimcilerin ve girişimin taahhütlerinin açıklanmasını ve aktif, pasif, gelir ve giderlerin özet bir şekilde açıklanmasını gerektirir.

UMS 36, “Varlıklarda Değer Düşüklüğü”, “Rayiç değer eksi satış maliyeti” değerini hesaplamak için iskonto edilmiş nakit akışları kullanıldığında kullanılan iskonto oranı ile ilgili, “kullanım değeri” hesaplamasında gerekli olan ek açıklamalarla tutarlı olan ek açıklamalar gerekmektedir.

UMS 38, “Maddi Olmayan Varlıklar” Promosyon faaliyetleri ve reklam harcamaları , işletmenin ürünlere ulaşma hakkı gerçekleştiğinde veya hizmeti aldığı gider olarak kaydedilir.

UFRS 7, “Finansal Araçlar” Dipnotlar: “Toplam faiz gelirinin” finansal maliyetlerin bir parçası olarak anılmasının kaldırılması.

UMS 8, “Muhasebe Politikaları, Muhasebesel Tahmin ve Hatalardaki Değişimler” Muhasebe politikalarını belirlerken, UFRS’de tanımlanan uygulama yöntemlerinin kullanılması zorunludur.

UMS 10, “Raporlamadan Sonraki Olaylar” raporlama döneminin bitişinden sonra açıklanan temettüler yükümlülük olarak yansıtılmaz.

UMS 18, “Hasılat”, UMS 39’da tanımlandığı üzere, “direkt maliyet” teriminin “işlem maliyetiyle” değiştirilmesi.

UMS 39, “Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme” türev ürünlerin durumlarında oluşan değişim bir yeniden sınıflama değildir ve dolayısıyla ilk kayda alımdan sonra rayiç değer değişiklikleri kar veya zararda yansıtılan sınıftan çıkartılabilir veya tekrar geri konabilir.” Bir enstrümanın korunma amaçlı olarak sınıflandırılmasına karar vermek için UMS 39’daki “bölüm” referansı kaldırılmıştır. Rayiç değer koruma muhasebeleştirmesinin durdurulmasında bir borç enstrümanını yeniden ölçmek için revize edilmiş etkin faiz oranının kullanılması gerekmektedir.

UMS 40, “Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller” gelecekte yatırım amaçlı olarak kullanılmak üzere yapılan, geliştirme ve yatırımlar, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflanır. Rayiç değer güvenilir bir biçimde hesaplanamaz ise, devam etmekte olan yatırım rayiç değeri hesaplanabilir hale gelene kadar ya da tamamlanana kadar maliyet değerinden taşınır. Ayrıca, muhasebe politikalarındaki gönüllü değişikliklerin UMS 8 ile tutarlı olması için gereken koşullar değiştirilmiş ve kira yoluyla edinilen yatırım amaçlı gayrimenkulün değerinin ilgili yükümlülükteki artış kadar artması gerektiği açıklanmıştır.

UMS 41 “Tarımsal Faaliyetler”, vergi öncesi iskonto oranının rayiç değer belirlenmesinde kullanılmasıyla ilgili referans kaldırılmıştır. Ek dönüşümler sonucu oluşan nakit akışlarının rayiç değer hesaplamasında kullanılmasını yasaklayan madde kaldırılmıştır. Ek olarak, “satış noktası maliyetleri” teriminin yerine “satış maliyetleri” terimi getirilmiştir.

Bu değişikliklerin ilk kez uygulanmasının Şirket’in finansal tablolarına etkisi incelenmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Finansal tabloların hazırlanmasında Şirket yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarı ile vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadırlar.

Finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdadır:

- Ertelen vergi aktifi gelecek yıllarda vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğunun tespiti haline kayıtlara alınmaktadır. Vergilendirilebilen gelirin oluşmasının muhtemel olduğu durumlarda ertelenmiş vergi aktifi taşınan ve kullanılmamış birikmiş zararlar ile her türlü geçici farklar üzerinden hesaplanmaktadır. 31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl için Şirket'in gelecek dönemlerde vergilendirilebilir karının olduğuna dair kullanılan varsayımlar yeterli bulunduğundan ertelenmiş vergi aktifi kaydedilmiştir.
- Kıdem tazminatı yükümlülüğü aktüeryal varsayımlar (iskonto oranları, gelecek maaş artışları ve çalışan ayrılma oranları) kullanılarak belirlenir. 31 Aralık 2008 ve 31 Aralık 2007 tarihlerindeki kıdem tazminatı yükümlülüğü sırasıyla 4.450.303 TL ve 4.118.424 TL'dir.
- Şirket garanti karşılığını, her bir araç modeli için geçmiş yıllarda gerçekleşen araç başına düşen garanti giderlerini ve araç başına kalan garanti sürelerini göz önünde bulundurarak tespit etmiştir.
- Şirket, satılmaya hazır finansal varlığı olan Entek Elektrik Üretimi A.Ş.'nin 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla bilançoda taşınan değeri, 10 yıllık tahmini gelir tablosu ve bilanço projeksiyonları üzerinden oluşan indirgenmiş nakit akımları üzerinden hesaplanmıştır.

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Gelir, mal ve hizmet satışlarının faturalanmış değerlerini içerir. Satışlar, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Şirket'e akmasının muhtemel olması üzerine alınan veya alınabilecek bedelin makul değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Satışlarda önemli riskler ve faydalar, mallar alıcıya teslim edildiğinde ya da yasal sahiplik alıcıya geçtiğinde devredilir. Net satışlar, teslim edilmiş malların fatura edilmiş bedelinin, satış iadelerinden arındırılmış halidir.

Faiz gelirleri, geçerli faiz oranı ve vadesine kalan süre içinde etkin olacak faiz oranı dikkate alınarak hesaplanır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

İştiraklerden elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

Hazır değerler

Nakit ve nakit benzerleri, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi üç ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir (Not 6).

Ticari alacaklar

Doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan Şirket kaynaklı ticari alacaklar ile ticari alacaklar içine sınıflandırılan senetler ve vadeli çekler, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilmiştir. Belirtilmiş bir faiz oranı bulunmayan kısa vadeli ticari alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin önemsiz olması durumunda fatura tutarından değerlendirilmektedir.

Şirket'in, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Değer düşüklüğü tutarı, zarar yazılmasından sonra oluşacak bir durum dolayısıyla azalır, söz konusu tutar, cari dönemde diğer gelirlere yansıtılır (Not 10).

İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

- (a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:
  - (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
  - (ii) Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
  - (iii) Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;
- (b) Tarafın, Şirket'in bir iştiraki olması;
- (c) Tarafın, Şirket'in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;
- (d) Tarafın, Şirket'in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;
- (e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;
- (f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması;
- (g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Olağan faaliyetler nedeniyle ilişkili taraflarla bazı iş ilişkilerine girilebilir. Bu işlemler genel olarak piyasa koşullarına uygun fiyatlarla gerçekleştirilmiştir (Not 37).

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir.

İlk madde ve malzemeler – Peşin alım fiyatına göre hesaplanan ortalama maliyet yöntemine göre.

Mamul ve yarı mamuller – Direkt malzeme ve işçilik giderleri ile değişken ve sabit genel üretim giderleri belli oranlarda (normal faaliyet kapasitesi göz önünde tutularak) dahil edilmiş ve ortalama maliyet yöntemine göre hesaplanmıştır.

Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Not 13).

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Şirket yönetiminin likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılır. Bunlar, yönetimin bilanço tarihinden sonraki 12 aydan kısa bir süre içinde finansal aracı elde tutma niyeti yoksa veya işletme sermayesinin artırılması amacıyla satışına ihtiyaç duyulmayacaksa duran varlıklar olarak gösterilir, aksi halde dönen varlıklar olarak sınıflandırılır. Şirket yönetimi, bu finansal araçların sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte uygun bir şekilde yapmakta olup düzenli olarak bu sınıflandırmayı gözden geçirmektedir.

Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri borsada işlem gören varlıklar için bilanço tarihinde gerçekleşen borsa fiyatı ile; piyasa fiyatı bulunmaması durumunda indirgenmiş nakit akımları, benzer satın almalar ve piyasa göstergeleri kullanılarak yapılan değerlendirme çalışmasıyla tespit edilir. Gerçeğe uygun değeri sağlıklı olarak tespit edilemeyen finansal varlıklar değer düşüş karşılıkları sonrası elde etme maliyetleri ile taşınmaktadır.

Tüm finansal varlıklar, ilk olarak bedelin makul değeri olan ve varlıklarla ilgili satın alma masrafları da dahil olmak üzere maliyet bedelleri üzerinden gösterilmektedir. Şirket'in %20'nin altında sermaye payına sahip olduğu finansal varlıkları borsaya kayıtlı herhangi bir makul değerlerinin olmadığı, makul değer hesaplanmasında kullanılan diğer yöntemlerin uygun olmaması veya işlememesi nedeniyle makul bir değer tahmininin yapılamaması ve makul değer güvenilir bir şekilde ölçülemediği durumlarda finansal varlığın kayıtlı değeri elde etme maliyeti tutarından varsa değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle değerlendirilir. Satılmaya hazır finansal varlıkların makul değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan gerçekleşmemiş kar veya zararlar, dönem sonuçları ile ilişkilendirilmeden doğrudan öz sermaye içinde muhasebeleştirilir. Satılmaya hazır finansal varlıkların değer düşüklüğü ile ilgili nesnel kanıtların varlığı durumunda, ilgili finansal varlığın elde etme maliyeti ile makul değeri arasındaki farktan oluşan zarar, öz sermayeden çıkarılıp gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Maddi duran varlıklar

Bütün maddi varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar, uygun düzeltme katsayısı ile çevrilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır. Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanı düşüldükten ve eğer var ise değer düşüklüğü karşılığı ayrıldıktan sonraki net değerleri ile gösterilmektedir.

Maddi varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi varlığın kullanımına başlandıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluştuğu döneme gider kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, bu süreçte kullanılan metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydalar ile paralel olup olmadığına dikkat edilmektedir.

Amortisman, maddi duran varlıkların düzeltilmiş değerleri üzerinden faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır (Not 18). Söz konusu varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Yeraltı ve yerüstü düzenleri	25-30 yıl	
Binalar		30 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	3-15 yıl	
Taşıt araçları		9 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	5-15 yıl	
Özel maliyetler		5 yıl

Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortisman ayrılmamaktadır.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın makul değerinden satış gerçekleştirilmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının bilanço tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kar ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler (Not 31).

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini, yeni ürün geliştirilmesine ilişkin proje maliyetlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir (Not 19). Maddi olmayan varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar uygun düzeltme katsayısı ile çevrilmek suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır. Maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş itfa payı ve eğer varsa değer düşüklüğü indirilerek yansıtılır. Maddi olmayan duran varlıklar iktisap edildikleri tarihten sonra 5 yılı geçmeyen bir süre için tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortismana tabi tutulur. Maddi olmayan varlıkların aktifleştirilebilmesi için ilgili varlığın işletmeye gelecekte sağlayacağı ekonomik fayda tespit edilebilir olmalı ve varlığın maliyeti güvenilir bir şekilde ölçülebilmelidir. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerine indirilir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma gideri gerçekleştiğinde gider kaydedilir. Yeni ürünlerin geliştirilmesi veya geliştirilen ürünlerin testi ve dizaynı ile ilgili proje maliyetleri, projenin ticari ve teknolojik bakımdan başarılı bir şekilde uygulanabilir olması ve maliyetlerin güvenilir olarak tespit edilebilmesi halinde maddi olmayan duran varlık olarak değerlendirilir. Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme gideri sonraki dönemde aktifleştirilemez. Aktifleştirilen geliştirme gideri, ürünün ticari üretiminin başlaması ile 5 yıl içerisinde, normal amortisman yöntemi uygulanarak itfa edilmektedir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri, Şirket'in teşvik talepleri yetkili makamlar tarafından onaylandığı zaman tanımlanır.

Krediler

Banka kredileri, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem masrafları düşüldükten sonraki değerleriyle kaydedilir. Banka kredilerinin rayiç bedellerinin, kısa vadeli olmalarından dolayı kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Banka kredileri, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden belirtilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır. Banka kredilerinden kaynaklanan finansman maliyeti, oluştuğunda gelir tablosuna kaydedilir (Not 8).

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Vergi karşılığı, dönem karı veya zararı hesaplanmasında dikkate alınan cari dönem ve ertelenmiş vergi karşılıklarının tamamıdır.

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibariyle halihazırda yürürlükte olan vergi oranları kullanılır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Her bilanço döneminde Şirket, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirilmektedir (Not 35).

Çalışanlara sağlanan faydalar / Kıdem tazminatı karşılığı

a) Tanımlanan fayda planı :

Şirket, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Şirket, finansal tablolardaki kıdem tazminatı karşılığını “Projeksiyon Metodu”nu kullanarak ve Şirket’in personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihi itibariyle iskonto edilmiş değerini kayıtlara almıştır (Not 24). Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar gelir tablosuna yansıtılmıştır.

(b) Tanımlanan katkı planları :

Şirket, Sosyal Sigortalar Kurumu’na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Şirket’in bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, yıl sonunda geçerli olan Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (“TCMB”) döviz alış kurları üzerinden Türk Lirası’na çevrilmiştir. Dövizle dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur farkı geliri veya zararları gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Karşılıklar

Karşılıklar bir işletmenin geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü (yasal ya da yapısal) varsa ve bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkması olası ise ve gerçekleşecek yükümlülüğün miktarı güvenilir bir şekilde tahmin edilebiliyorsa kayıtlara alınmaktadır. Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderlerin bilanço tarihindeki indirgenmiş değeriyle yansıtılır. Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtabilecek şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir (Not 27).

Operasyonel kiralama işlemleri

Mülkiyete ait risk ve getirilerin önemli bir kısmının kiralayana ait olduğu kiralama işlemi, operasyonel kiralama olarak sınıflandırılır. Operasyonel kiralama olarak yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Garanti giderleri

Garanti giderleri, şirketlerin üretim ve satışını gerçekleştirdikleri mallar için yaptıkları tamir-bakım masrafları, yetkili servislerin garanti kapsamında müşteriden bedel almaksızın yaptıkları işçilik ve malzeme giderleri, şirketlerce üstlenilen ilk bakım giderleri ile hasılatı cari yıla gelir olarak kaydedilen ürünlere ilişkin müteakip yıllarda söz konusu olabilecek geri dönüş ve tamir seviyelerinin geçmiş verilerden kaynaklanan tahminleri sonucu kaydedilir (Not 22).

Ticari borçlar

Ticari borçlar, makul değerleriyle deftere alınır ve mütakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş tutarlardan muhasebeleştirilir (Not 10).

Finansal araçlar

Finansal araçlar, bir işletmenin finansal varlıklarını ve bir başka işletmenin finansal yükümlülüklerini veya sermaye araçlarını artıran anlaşmalardır.

Finansal varlıklar:

- nakit,
- başka bir işletmeden nakit veya bir başka finansal varlık alınmasını öngören sözleşmeye dayalı hak,
- işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin lehinde olacak şekilde, karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı hak ya da,
- bir başka işletmenin sermaye araçlarıdır.

Finansal yükümlülükler:

- başka bir işletmeye nakit veya bir başka finansal varlık vermeyi öngören, veya
- işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin aleyhinde olacak şekilde karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı yükümlülüklerdir.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve çıkarılması

Şirket, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde bilançosuna yansıtmaktadır. Şirket finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıtlarından çıkartır. Şirket finansal yükümlülükleri, ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıtlarından çıkartır.

Bütün normal finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Şirket'in varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak (“Bedelsiz Hisseler”) sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken, bu bedelsiz hisse, ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Şirket’in bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan ve bilanço tarihindeki durumunu etkileyebilecek olaylar, (düzeltme gerektiren olaylar) finansal tablolara yansıtılmaktadır. Düzeltme gerektirmeyen olaylar belli bir önem arz ettikleri takdirde dipnotlarda açıklanmaktadır.

Nakit akım tablosu

Nakit akım tablolarının hazırlanması amacıyla nakit ve nakit benzeri değerler, eldeki nakit, banka mevduatları ve vadesine üç aydan az kalmış, satış fiyatı ve vadesi önceden belirlenmiş ters repo sözleşmeleri çerçevesinde bankalara doğrudan kullanılan kredileri içerir.

Maddi varlıklarda değer düşüklüğü

Şirket, her bilanço tarihinde maddi ve maddi olmayan duran varlıklarının, maliyet değerinden birikmiş amortismanlar düşülerek bulunan defter değerine ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen makul değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer hesaplanırken, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değerini ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortisman tabii tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali gelir tablosuna kayıtlı edilir.

Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve sözkonusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. İşletme birleşmeleri

Yoktur (31 Aralık 2007 - Yoktur).

4. İş ortaklıkları

Yoktur (31 Aralık 2007 - Yoktur).

5. Bölümlere göre raporlama

Şirket yönetimi Şirket'in risk ve getirilerinin coğrafi bölgelerden ziyade endüstriyel gelişmelerden etkilendiğini dikkate alarak birincil bölüm raporlaması formatı olarak endüstriyel bölümleri kullanma kararı almıştır. Şirket yönetimi, Şirket'in otomotiv sektöründe faaliyet göstermesi ve risk ve getiri açısından farklı özellik taşıyan başka bir bölümü olmamasından dolayı tek bir endüstriyel bölüm altında faaliyet gösterdiğine karar vermiştir. Şirket'in faaliyet alanı düşünüldüğünde ürünlerin niteliği ve üretim süreçleri benzerdir. Tek bir endüstriyel bölüm olduğundan dolayı birincil bölüm ile ilgili bilgiler halihazırda bu finansal tablolarda sunulmuştur.

Şirket'in birincil bölüm raporlama formatı endüstriyel bölüm olduğundan ikincil bölüm raporlaması amacı ile yıl içerisindeki hasılatın müşterilerin coğrafi konumu bazında detayının gösterilmesi gerekmektedir. Ancak, Şirket'in yurt dışı satışlarının büyük bölümü, farklı coğrafi bölgelere tek seferlik yapılan satışlardan oluşmakta ve satışların coğrafi bölgelere göre dağılımı yıllara göre tutarlılık göstermemektedir. Bu nedenle, hasılatın detayı, finansal tablo notu 28'de yurt içi ve yurt dışına yapılan satışlar olarak verilmiştir.

İkincil bölüm raporlaması çerçevesinde sunulması gereken bölüm varlıklarının kayıtlı değerleri ve sözkonusu bölüm varlıklarını elde etmek için katlanılan maliyetler Şirket'in tüm varlıklarının Türkiye'de konumlanması nedeniyle ayrıca gösterilmemiştir.

6. Nakit ve nakit benzerleri

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Bankalar		
- vadesiz mevduat	2.367.035	3.555.269
- vadeli mevduat	62.557.990	-
Alınan çekler ve senetler	928.159	-
Diğer	58.726	47.059
	65.911.910	3.602.328

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle toplam orijinal tutarı 41.300.000 ABD Doları ve 100.000 TL olan vadeli mevduat hesaplarının etkin faiz oranları ABD Doları için yıllık %1 - %3,75 arasında, TL için %13 olup ortalama vadeleri 1 - 3 gün arasındadır (31 Aralık 2007 tarihi itibariyle vadeli mevduat bulunmamaktadır).

31 Aralık 2008 itibariyle alınan çekler ve senetler, tahsilat için bankaya verilmiş, bilanço tarihi itibariyle vadesi gelen çek ve senetlerden oluşmaktadır.

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle şirketin 795 TL tutarında bloke mevduatı bulunmaktadır (31 Aralık 2007 - 1.145 TL).

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

7. Finansal yatırımlar

Satılmaya hazır finansal yatırımlar

	31 Aralık 2008		31 Aralık 2007	
	TL	%	TL	%
Entek Elektrik Üretimi A.Ş. ("Entek")	2.107.000	%0,86	1.542.712	%0,86
	2.107.000		1.542.712	

Şirket, bir bağımsız değerlendirme şirketi tarafından hazırlanan 28 Ocak 2009 tarihli değerlendirme çalışması sonucu Entek'in 31 Aralık 2008 tarihli bilançoda taşınan değeri 2.107.000 TL olarak kayıtlara yansıtılmıştır. İlgili değerlendirme çalışması Entek yönetiminin hazırlamış olduğu 10 yıllık gelir tablosu ve bilanço projeksiyonları baz alınarak yapılmış ve Entek'in değeri indirgenmiş nakit akımları yöntemi ile hesaplanmıştır. Bu doğrultuda, satılmaya hazır finansal varlığın bilançoda taşınan değerinde cari dönemde oluşan 536.074 TL (ertelenmiş vergi etkisi düşülmüş) tutarındaki fark finansal tablolarda özsermaye hesabı altında "Değer Artış Fonları" hesabına yansıtılmıştır.

8. Finansal borçlar

	31 Aralık 2008		
	Faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	TL
Kısa vadeli banka kredileri			
ABD Doları krediler	%3,81 - %11,17	57.377.299	86.771.689
EURO krediler	%5,76 - %11,23	21.943.625	46.976.912
TL krediler	%18 - %29	76.582.854	76.582.854
Toplam			210.331.455

	31 Aralık 2007		
	Faiz oranı (%)	Orijinal para birimi	TL
Kısa vadeli banka kredileri			
ABD Doları krediler	%5,3-%5,82	17.578.845	20.474.081
EURO krediler	%4,73-%5,24	6.114.697	10.457.354
TL krediler	%15,9	3.037.933	3.037.933
Toplam			33.969.368

Şirket'in kullanmış olduğu krediler karşılığında göstermiş olduğu herhangi bir teminat yoktur (31 Aralık 2007 - Yoktur).

Vadelerinin kısa olmasından dolayı, banka kredilerinin taşınan değerleri makul değerine yakındır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

9. Diğer finansal yükümlülükler

Yoktur (31 Aralık 2007 - Yoktur).

10. Ticari alacaklar ve borçlar

Ticari alacaklar

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Ticari alacaklar, net	55.759.020	38.011.582
Alacak senetleri, net	65.997.343	61.004.554
	121.756.363	99.016.136
Eksi: Şüpheli ticari alacak karşılığı	(7.725.491)	(7.249.253)
Kısa vadeli diğer ticari alacaklar	114.030.872	91.766.883
Alacak senetleri, net	37.617.739	32.538.161
Uzun vadeli diğer ticari alacaklar	37.617.739	32.538.161

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

Şirket'in alacakları temel olarak minibüs ve otobüs bayilerine yapılan satışlardan, treyler satışlarından ve savunma aracı satışlarından doğmaktadır. 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle bayilerden kaynaklanan alacaklardan şüpheli alacaklar için karşılık ayrılması sonrası kalan toplam 29.269.496 TL (31 Aralık 2007 – 22.305.885 TL) tutarındaki alacak tutarı, toplam 50.686.064 TL (31 Aralık 2007 – 48.163.340 TL) tutarındaki teminat ve ipotek ile güvence altına alınmıştır. Şirket, geri kalan alacaklarının tahsili ile ilgili olarak finansal tablo dipnotu 38'de *Kredi Riski* bölümünde anlatılan yöntemlerle kredi riskini yönetmektedir.

Şüpheli ticari alacak karşılığının 31 Aralık 2008 ve 2007 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
1 Ocak	7.249.253	6.593.469
Tahsilatlar	(5.424)	(626)
Yıl içerisindeki artış	481.662	656.410
Toplam	7.725.491	7.249.253

Ticari borçlar

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Ticari borçlar, net	42.888.032	43.077.017
Borç senetleri, net	63.570	58.500
Kısa vadeli diğer ticari borçlar	42.951.602	43.135.517

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

11. Diğer alacaklar ve borçlar

Kısa vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Personelden alacaklar	331	1.317
Diğer çeşitli alacaklar	-	6.208
Toplam	331	7.525

Uzun vadeli diğer alacaklar

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Verilen depozito ve teminatlar	5.903	5.495
Toplam	5.903	5.495

Kısa vadeli diğer borçlar

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Alınan sipariş avansları	72.141.887	38.961.421
Personele borçlar	3.139.827	3.090.720
Ortaklara borçlar	-	5.927
Diğer çeşitli borçlar	21.290	19.500
Toplam	75.303.004	42.077.568

12. Finans sektörü faaliyetlerinden alacak ve borçlar

Yoktur (31 Aralık 2007 - Yoktur).

13. Stoklar

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Hammadde	27.210.962	22.618.445
Yarı mamul	9.075.982	6.351.444
Mamul, 240,838 TL tutarında net gerçekleştirilebilir değer karşılığı sonrası (2007 - Yoktur)	24.655.681	18.973.319
Ticari mallar	12.096.664	8.995.914
Yoldaki mallar	44.006.352	43.239.555
Toplam	117.045.641	100.178.677

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

14. Canlı varlıklar

Şirket'in faaliyet konusu içerisinde canlı varlıklar yer almamaktadır.

15. Devam eden inşaat sözleşmelerine ilişkin varlıklar

Şirketin 31 Aralık 2008 ve 2007 tarihlerinde devam eden inşaat sözleşmelerine ilişkin varlıkları bulunmamaktadır.

16. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar

Yoktur (31 Aralık 2007 - Yoktur).

17. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Şirket'in yatırım amaçlı gayrimenkulü bulunmamaktadır.

18. Maddi duran varlıklar

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2008	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2008
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	5.370.676	31.025.710	-	-	36.396.386
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4.543.484	937.852	-	-	5.481.336
Binalar	32.136.056	19.054.910	(413.852)	-	50.777.114
Makine, tesis ve cihazlar	78.803.152	8.193.560	(475.746)	318.451	86.839.417
Taşıt araçları	4.700.211	546.442	(221.982)	-	5.024.671
Döşeme ve demirbaşlar	16.928.245	962.088	-	68.288	17.958.621
Özel maliyetler	1.445.746	-	-	-	1.445.746
Yapılmakta olan yatırımlar	52.196	1.112.155	-	(1.112.155)	52.196
	143.979.766	61.832.717	(1.111.580)	(725.416) (*)	203.975.487
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.765.209	161.560	-	-	1.926.769
Binalar	14.807.956	1.417.250	(80.568)	-	16.144.638
Makine, tesis ve cihazlar	66.941.856	3.116.482	(475.746)	-	69.582.592
Taşıt araçları	2.846.488	224.972	(79.203)	-	2.992.257
Döşeme ve demirbaşlar	15.154.083	336.506	-	-	15.490.589
Özel maliyetler	1.090.845	38.705	-	-	1.129.550
	102.606.437	5.295.475	(635.517)	-	107.266.395
Net defter değeri	41.373.329				96.709.092

(*) Bu tutar yapılmakta olan yatırımlardan diğer maddi olmayan duran varlıklara transfer olmuştur.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

18. Maddi duran varlıklar (devamı)

Şirket Yönetim Kurulu'nun 04 Eylül 2008 tarih ve 2008/7 sayılı kararı ile Şirket'in savunma sanayi ve ticari araçlarda yürütmekte olduğu projeler ve bu projelere bağlı olarak ortaya çıkan kısa ve uzun vadeli yatırım ihtiyaçları değerlendirilmiş, bunun neticesinde, Şirket'in genişleme alanında yer alan ve bir bütün olarak satışa çıkarılmış olan Otoyol Sanayi A.Ş.'ye ait 383 bin metrekare arazi üzerinde bulunan fabrika, tesis ve arsalar, 47,5 milyon ABD Doları değerle satın alınmıştır. Bu alımla Şirket toplam 552 bin metrekarelik alanda faaliyet gösteriyor olacaktır (Not 31).

31 Aralık 2007 tarihinde sona eren yıl içinde maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2007	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2007
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	5.370.676	-	-	-	5.370.676
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4.410.668	11.452	-	121.364	4.543.484
Binalar	31.720.900	415.156	-	-	32.136.056
Makine, tesis ve cihazlar	76.506.513	1.576.378	-	720.261	78.803.152
Taşıt araçları	3.575.380	1.288.674	(163.843)	-	4.700.211
Döşeme ve demirbaşlar	16.304.439	641.592	(17.786)	-	16.928.245
Özel maliyetler	1.094.689	-	-	351.057	1.445.746
Yapılmakta olan yatırımlar	58.130	1.174.647	-	(1.180.581)	52.196
Verilen avanslar	22.352	-	-	(22.352)	-
	139.063.747	5.107.899	(181.629)	(10.251)	143.979.766
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	1.626.600	138.609	-	-	1.765.209
Binalar	13.903.956	904.000	-	-	14.807.956
Makine, tesis ve cihazlar	64.587.381	2.354.475	-	-	66.941.856
Taşıt araçları	2.816.148	120.600	(90.260)	-	2.846.488
Döşeme ve demirbaşlar	14.910.135	261.734	(17.786)	-	15.154.083
Özel maliyetler	1.090.056	789	-	-	1.090.845
	98.934.276	3.780.207	(108.046)	-	102.606.437
Net defter değeri	40.129.471				41.373.329

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklardan oluşan cari dönem amortisman ve itfa payları giderlerinin 2.568.645 TL'si (31 Aralık 2007 – 1.882.672 TL) satılan malın maliyetine, 557.750 TL'si (31 Aralık 2007 - 0) geliştirme sürecinde olan faaliyetlere, 633.000 TL'si (31 Aralık 2007 – 925.301 TL) araştırma geliştirme giderlerine, 749.031 TL'si (31 Aralık 2007 – 528.925 TL) genel yönetim giderlerine, 257.134 TL'si (31 Aralık 2007 – 503.566 TL) satış ve pazarlama giderlerine, 505.773 TL'si (31 Aralık 2007- 247.553 TL) stoklara, 906.349 TL'si (31 Aralık 2007- 0) diğer giderlere (çalışmayan kısım gideri) dahil edilmiştir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

18. Maddi duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2008 ve 2007 tarihleri itibarıyla, hala kullanılmakta olan tamamıyla itfa olmuş maddi duran varlıkların maliyet bedelleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Makine, tesis ve cihazlar	47.525.326	47.695.261
Döşeme ve demirbaşlar	13.912.260	13.867.429
Taşıt araçları	2.585.412	2.585.832
Özel maliyetler	1.089.332	1.089.332
	65.112.330	65.237.854

19. Maddi olmayan duran varlıklar

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2008	İlaveler	Transferler	31 Aralık 2008
Maliyet:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	2.793.953	320.457	725.416	3.839.826
Geliştirme maliyetleri	2.550.970	-	3.297.377	5.848.347
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	2.255.323	17.800.492	(3.297.377)	16.758.438
	7.600.246	18.120.949	725.416 (*)	26.446.611
Birikmiş itfa payları:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	1.979.108	362.625	-	2.341.733
Geliştirme maliyetleri	42.516	519.583	-	562.099
	2.021.624	882.208	-	2.903.832
Net defter değeri	5.578.622			23.542.779

(*) Bu tutar yapılmakta olan yatırımlardan diğer maddi olmayan duran varlıklara transfer olmuştur.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

19. Maddi olmayan duran varlıklar

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl içinde maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak 2007	İlaveler	Transferler	31 Aralık 2007
Maliyet:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	2.325.767	457.935	10.251	2.793.953
Geliştirme maliyetleri	-	-	2.550.970	2.550.970
Geliştirme sürecinde olan faaliyetler	-	4.806.293	(2.550.970)	2.255.323
	2.325.767	5.264.228	10.251	7.600.246
Birikmiş itfa payları:				
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	1.713.814	265.294	-	1.979.108
Geliştirme maliyetleri	-	42.516	-	42.516
	1.713.814	307.810	-	2.021.624
Net defter değeri	611.953			5.578.622

31 Aralık 2008 ve 31 Aralık 2007 tarihleri itibarıyla, hala kullanılmakta olan tamamıyla itfa olmuş maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedelleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	1.777.802	1.438.827
	1.777.802	1.438.827

20. Şerefiye

Yoktur (31 Aralık 2007 - Yoktur).

21. Devlet teşvik ve yardımları

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. maddesinde değişiklik yapılarak 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununun 35. maddesiyle yapılan değişiklikle, araştırma ve geliştirme harcamaları üzerinden hesaplanacak Ar-Ge indirim oranı %40'tan %100'e çıkarılmıştır. Anılan kanun 1 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri, yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde işletme bünyesinde 2008 yılından itibaren yaptıkları harcamaların %100'ü kurumlar kazancı tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınabilecektir. 2008 yılına ilişkin olarak, birinci geçici vergi döneminde yapılan araştırma geliştirme harcamaları üzerinden %40 oranında Ar-Ge indirimi hesaplanması gerekmekte olup ikinci ve müteakip geçici vergi dönemlerinde ise birinci geçici vergi döneminde yapılan harcamalar da dahil olmak üzere, yapılan araştırma ve geliştirme harcamalarının toplamı üzerinden %100 oranında Ar-Ge indirimi hesaplanması gerekmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

21. Devlet teşvik ve yardımları (devamı)

Şirket 2008 yılında yaptığı 14.149.292 TL (31 Aralık 2007 – 8.298.137 TL) araştırma ve geliştirme harcaması sonucunda vergi matrahından % 100 (31 Aralık 2007 – % 40) oranında 14.149.292 TL (31 Aralık 2007 – 3.319.255 TL) stopajsız olarak indirebileceği Ar-Ge indirimi elde etmiştir.

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl itibariyle, Şirket'in 1.389.615 TL tutarındaki diğer gelirler içerisinde yeralan devlet teşvik ve yardımları, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Tübitak)'nın Şirket'in yürüttüğü çeşitli projelerin araştırma ve geliştirme (AR-GE) harcamalarını desteklemek amacıyla vermiş olduğu tutarlardan oluşmaktadır (31 Aralık 2007 – Yoktur).

31 Aralık 2008 itibariyle kazanılan ancak bilanço tarihi itibariyle kullanılmayan yatırım indirimi yoktur (31 Aralık 2007 - Yoktur).

22. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Dönem karı vergi yükümlülüğü

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Vergi ve yasal karşılıklar, net (not 35)	-	6.125.202
Toplam	-	6.125.202

Borç karşılıkları

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Garanti giderleri karşılığı	6.376.954	5.705.132
Satış komisyon karşılığı	1.465.890	-
Kullanılmayan yıllık izin karşılığı	1.749.665	1.215.343
Sözleşme gereği teslim edilecek malzeme maliyeti karşılığı	-	2.883.592
Diğer	7.291	-
	9.599.800	9.804.067

Garanti giderleri karşılığı

Şirket, satışını gerçekleştirmiş olduğu minibüs ve Land Rover araçlarını bir yıl, bazı zırhlı araç modelleri ve midibüsleri ise 2 yıl boyunca garanti kapsamına almaktadır. Treyler satışları için Şirket'in herhangi bir garanti taahhüdü bulunmamaktadır. Buna bağlı olarak, bilanço tarihi itibariyle garanti kapsamında olan araçlar için gelecek dönemlerde gerçekleşmesi tahmin edilen garanti giderleri için karşılık ayrılmıştır. Yıl içindeki garanti giderleri karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
1 Ocak	5.705.132	1.490.699
Yıl içerisindeki artış	7.182.448	8.407.890
Ödemeler	(6.510.626)	(4.193.457)
	6.376.954	5.705.132

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

22. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Kullanılmayan izin günleri karşılığı

Dönem içindeki kullanılmayan izin günleri karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
1 Ocak	1.215.343	1.193.552
Yıl içerisindeki artış	534.322	21.791
	1.749.665	1.215.343

Teminat mektupları

a) 31 Aralık 2008 ve 2007 tarihleri itibariyle verilen garantiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Banka teminat mektupları	211.826.027	169.454.450
	211.826.027	169.454.450

b) 31 Aralık 2008 ve 2007 tarihleri itibariyle alınan garantiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Banka teminat mektupları	58.642.264	38.518.879
Teminat senetleri	8.405.000	8.005.000
Alınan ipotekler	7.023.000	7.963.000
Teminat çekleri	185.000	155.000
	74.255.264	54.641.879

23. Taahhütler

Yoktur (31 Aralık 2007 - Yoktur).

24. Çalışanlara sağlanan faydalar

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Kıdem tazminatı karşılığı	4.450.303	4.118.424
Toplam	4.450.303	4.118.424

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

24. Çalışanlara sağlanan faydalar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı

Aşağıda açıklanan yasal zorunluluk dışında yapılmış hiçbir emeklilik taahhüdü anlaşması yoktur.

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminatı her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla 2.173 TL (31 Aralık 2007 - 2.088 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı karşılığı yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

SPK Muhasebe Standartları, Şirket'in kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıdaki aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
İskonto oranı (%)	6,26	5,71
Emeklilik olasılığının tahmini için personel devir hızı oranı (%)	7	7

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir.

1 Ocak 2009 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı tavanı 2.260 TL'ye yükselmiştir.

Yıl içindeki kıdem tazminatı karşılığının hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
1 Ocak	4.118.424	4.609.006
Faiz gideri	222.395	230.450
Cari yıl karşılığı (aktüer gelirleri / giderleri dahil)	937.204	221.453
Ödemeler	(827.720)	(942.485)
	4.450.303	4.118.424

25. Emeklilik planları

Şirketin 31 Aralık 2008 ve 2007 tarihlerinde emeklilik planları ile ilişkili herhangi bir yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

26. Diğer varlık ve yükümlülükler

a) Diğer dönen varlıklar:	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Katma değer vergisi alacakları	20.492.382	11.385.369
İndirilecek vergi ve fonlar	1.752.693	3.360.523
Peşin ödenen vergi	1.078.181	-
Peşin ödenmiş giderler	501.361	628.426
İş avansları	8.306	6.750
Diğer	52.991	994
Toplam	23.885.914	15.382.062

b) Diğer kısa vadeli yükümlülükler:	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Ödenecek vergi ve fonlar	2.656.668	2.489.541
Ödenecek sosyal güvenlik kesintisi	1.492.608	1.310.689
Tecil edilen özel tüketim vergisi	195.798	1.128
Diğer	115.427	80.094
Toplam	4.460.501	3.881.452

27. Özkaynaklar

Sermaye

Şirket'in 31 Aralık 2008 ve 2007 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar	31 Aralık 2008		31 Aralık 2007	
	TL	%	TL	%
Koç Holding A.Ş.	10.722.750	44,68	10.722.750	44,68
Ünver Holding A.Ş.	5.954.944	24,81	5.954.944	24,81
Diğer	7.322.306	30,51	7.322.306	30,51
Toplam	24.000.000	100,00	24.000.000	100,00
Sermaye düzeltmesi	52.743.030		52.743.030	
Toplam	76.743.030		76.743.030	

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

27. Özkaynaklar (devamı)

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabılır.

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Halka açık şirketler, temettü dağıtımlarını SPK'nın öngördüğü şekilde aşağıdaki gibi yaparlar:

Seri: XI, No:25 sayılı Tebliğ, Kısım 15, Madde 399 uyarınca enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo denkleştirme işleminde ortaya çıkan ve “geçmiş yıllar zararı”nda izlenen tutarın, SPK'nın kar dağıtımına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, enflasyona göre düzeltilmiş finansal tablolara göre dağıtılabilecek kar rakamı bulunurken indirim kalemi olarak dikkate alınması esastır. Bununla birlikte, “geçmiş yıllar zararı”nda izlenen söz konusu tutar, varsa dönem karı ve dağıtılmamış geçmiş yıl karları, kalan zarar miktarının ise sırasıyla olağanüstü yedek akçeler, yasal yedek akçeler, özkaynak kalemlerinin enflasyon muhasebesine göre düzeltilmesinden kaynaklanan sermaye yedeklerinden mahsup edilmesi mümkün bulunmaktadır.

SPK'nın Seri: IV, No: 27 “Sermaye Piyasası Kanunu'na tabi olan halka açık anonim ortaklıkların temettü ve temettü avansı dağıtımında uyacakları esaslar hakkında tebliğ”ine göre halka açık anonim şirketlerin birinci temettü tutarı, 2008 yılı kârından kanunlara göre ayrılması gereken yedek akçeler ile vergi, fon ve mali ödemeler ve varsa geçmiş yıl zararları düşüldükten sonra kalan dağıtılabılır kârın %20'sinden az olamaz. Genel kurullarının alacağı karara bağlı olarak halka açık şirketler temettüyü tamamen nakden dağıtma, tamamen hisse senedi olarak dağıtma, belli oranda nakit belli oranda hisse senedi olarak dağıtarak kalanını ortaklık bünyesinde bırakma, nakit ya da hisse senedi olarak dağıtmadan ortaklık bünyesinde bırakma, konusunda serbesttir. Şirket genel kurullarının birinci temettünün dağıtılmamasına karar vermeleri durumunda, bu tutar hesaplanıp ayrıldıktan sonra olağanüstü yedek akçelere eklenir.

Seri: XI, No:25 sayılı tebliğ uyarınca enflasyona göre düzeltilen ilk finansal tablo düzenlenmesi sonucunda öz sermaye kalemlerinden “Sermaye, Hisse Senedi İhraç Primi, Yasal Yedekler, Statü Yedekleri, Özel Yedekler ve Olağanüstü Yedekler” kalemlerine bilançoda kayıtlı değerleri ile yer verilir. Bu hesap kalemlerinin düzeltilme farkları toplu halde öz sermaye grubu içinde “öz sermaye enflasyon düzeltilmesi farkları” hesabında yer alır.

Öz sermaye enflasyon düzeltilmesi farkları sadece bedelsiz sermaye artırımını veya zarar mahsubunda; olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri ise, bedelsiz sermaye artırımını, nakit kar dağıtımını ya da zarar mahsubunda kullanılabilir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

27. Özkaynaklar (devamı)

Yukarıdaki hususa göre Şirket’in Tebliğ’e göre kar dağıtımında baz alınacak öz sermaye tablosu 31 Aralık 2008 ve 31 Aralık 2007 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Ödenmiş sermaye	24.000.000	24.000.000
Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları	52.743.030	52.743.030
Değer artış fonları		
- Finansal varlıklar değer artış fonu	1.434.437	898.363
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	14.218.147	11.338.147
Geçmiş yıllar kar/zararları		
- Olağanüstü yedekler	9.696.494	5.003.560
- Yasal yedekler enflasyon düzeltmesi farkları	10.950.083	10.950.083
- Geçmiş yıl karlar	-	-
Net dönem karı	34.855.400	37.572.934
Toplam öz sermaye	147.897.591	142.506.117

Yukarıda tarihi bedelleri ile gösterilmiş kalemlerin düzeltilmiş değerleri ve sermaye enflasyon düzeltme farkları 31 Aralık 2008 ve 2007 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	Tarihi değerler	Endekslenmiş değer	31 Aralık 2008 Sermaye enflasyon düzeltmesi farkı
Sermaye	24.000.000	76.743.030	52.743.030
Yasal yedekler	14.218.147	25.168.230	10.950.083
Toplam	38.218.147	101.911.260	63.693.113

	Tarihi değerler	Endekslenmiş değer	31 Aralık 2007 Sermaye enflasyon düzeltmesi farkı
Sermaye	24.000.000	76.743.030	52.743.030
Yasal yedekler	11.338.147	22.288.230	10.950.083
Toplam	35.338.147	99.031.260	63.693.113

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

27. Özkaynaklar (devamı)

Şirket'in Vergi Usul Kanunu'na göre tuttuğu kayıtlarında yasal ve olağanüstü yedeklerin tarihi değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Yasal yedekler	14.218.147	11.338.147
Olağanüstü yedekler	30.711.001	30.179.910
Toplam	44.929.148	41.518.057
Yasal finansal tablolara göre önceki dönem net karından yıl içinde ödenen temettülerin tutarları	30.000.000	30.000.000
Hisse başına ödenen temettü (kuruş)	0,125	0,125

Şirket'in sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 0,1 kuruş olan 24.000.000.000 adet hisseden oluşmaktadır.

28. Satışlar ve satışların maliyeti

Net satışlar

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Yurtiçi satışlar	329.541.298	299.259.105
Yurtdışı satışlar	149.992.527	128.972.333
Brüt satışlar	479.533.825	428.231.438
Eksi: iskontolar ve satışlardan iadeler	(418.970)	(620.810)
Net satışlar	479.114.855	427.610.628

Şirket'in yapmış olduğu satışların, satılan ürün adetlerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Midibüs	1.555	1.188
Treyler	994	1.375
Minibüs	498	368
Zırhlı araçlar	453	358
Otobüs	308	50
Land Rover 4X4	209	782
	4.017	4.121

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

28. Satışlar ve satışların maliyeti (devamı)

Satışların maliyeti

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Satılan mamullerin maliyeti	343.753.430	298.387.205
Satılan ticari malların maliyeti	18.734.223	14.285.411
Satışların maliyeti	362.487.653	312.672.616

29. Araştırma ve geliştirme giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, genel yönetim giderleri

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Satış ve pazarlama giderleri	36.327.241	45.615.033
Genel yönetim giderleri	21.044.451	19.423.427
Araştırma ve geliştirme giderleri	4.944.475	5.783.188
Toplam faaliyet giderleri	62.316.167	70.821.648

Toplam tutarı 64.720.489 TL (31 Aralık 2007 – 50.738.916 TL) olan cari dönem personel giderlerinin, 34.184.645 TL'si (31 Aralık 2007 – 30.398.735 TL) satılan malın maliyetine ve stoklara, 7.412.020 TL'si (31 Aralık 2007 – 5.907.845 TL) satış ve pazarlama giderlerine, 9.935.960 TL'si (31 Aralık 2007 – 9.241.805 TL) genel yönetim giderlerine, 13.187.864 TL'si (31 Aralık 2007 – 5.190.531 TL) araştırma ve geliştirme harcamalarına (aktifleştirilen araştırma ve geliştirme harcamalarına giderler dahil) dahil edilmiştir.

30. Niteliklerine göre giderler

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Mamul, yarı mamul ve ticari mal stoklarındaki değişim	(11.507.650)	2.943.039
Hammadde ve tüketim malı kullanımı	327.768.201	269.724.878
Personel giderleri	53.834.268	48.130.991
Garanti giderleri	7.182.448	8.407.890
Diğer üretim giderleri	9.784.251	8.173.820
Diğer satış giderleri	8.185.363	9.973.098
Amortisman ve itfa payı	4.207.810	3.840.464
Satış komisyonları	3.022.254	11.483.700
Nakliye ve sigorta giderleri	3.204.355	2.254.559
Sergi ve fuar giderleri	1.977.019	2.412.237
Diğer giderler	17.145.501	16.149.588
Giderler toplamı	424.803.820	383.494.264

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

30. Niteliklerine göre giderler (devamı)

Gelir tablosuna yansıtılan personel giderlerinin kırılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Personel giderleri		
Maaş ve ücretler	50.115.214	39.809.079
Diğer sosyal yardımlar	4.085.422	2.818.503
SSK işveren hissesi	9.360.254	7.659.431
Kıdem tazminatı	1.159.599	451.903
	64.720.489	50.738.916

31. Diğer faaliyetlerden gelirler/giderler

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Diğer gelirler		
Ar-Ge teşvik gelirleri	1.389.615	302.567
Satış teşvikleri geliri	466.612	-
Maddi duran varlık satış karı	-	34.945
Diğer	1.437.525	437.058
Toplam	3.293.752	774.570

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Diğer giderler		
Çalışmayan kısım amortisman gideri (*)	(906.349)	-
Kullanılmayan izin günleri karşılığı gideri	(534.322)	(21.791)
Şüpheli alacak karşılığı gideri	(481.662)	(656.410)
Banka masrafları	(356.491)	(153.763)
Maddi duran varlık satış zararı	(203.914)	-
Diğer giderler	-	(2.786)
	(2.482.738)	(834.750)

(*) Çalışmayan kısım amortisman gideri Otoyol Sanayi A.Ş.'den alınan ve 31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yılda henüz kullanılmaya başlanmayan fabrika ve tesislere ilişkin amortisman tutarıdır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

32. Finansal gelirler

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Kambiyo karları	60.841.310	14.039.063
Kredili satış vade farkı geliri	6.767.656	5.041.450
Alınan kredilerle ilgili kur farkı geliri	13.803.775	3.883.100
Banka mevduatı faiz geliri	771.755	279.049
Toplam	82.184.496	23.242.662

33. Finansal giderler

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Kambiyo zararları	(55.307.540)	(16.522.584)
Alınan kredilerle ilgili kur farkı gideri	(32.284.668)	-
Banka kredileri faiz gideri	(13.018.955)	(4.530.420)
Ertelenmiş finansal giderler	(129.646)	-
Toplam	(100.740.809)	(21.053.004)

34. Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar ve durdurulan faaliyetler

Yoktur (31 Aralık 2007 - Yoktur).

35. Vergi varlık ve yükümlülükleri

Şirket faaliyetleri, Türkiye’de yürürlükte bulunan vergi yönetmelik ve kanunları dahilinde vergilendirilmeye tabidir.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı %20’dir (31 Aralık 2007 - %20). Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibariyle oluşan kazançlar üzerinden %20 (2007 - %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

35. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Türkiye’de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye’de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye’de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir. Türkiye’de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye’de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

31 Aralık 2008 ve 31 Aralık 2007 tarihli bilançolarda ödenecek vergi tutarları peşin ödenen vergilerle netleştirilerek aşağıdaki gibi gösterilmiştir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Ödenecek vergiler	7.067.137	8.827.323
Peşin ödenen vergiler	(7.067.137)	(2.702.121)
Dönem karı vergi yükümlülüğü	-	6.125.202

31 Aralık 2008 ve 2007 tarihlerinde sona eren yıllara ait toplam verginin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Cari dönem kurumlar vergisi	7.067.137	8.827.323
Ertelenmiş vergi geliri	(5.356.801)	(154.415)
Toplam vergi gideri	1.710.336	8.672.908

Vergi öncesi dönem karının hesaplanan kurumlar vergisi tutarı ile mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Vergi karşılığı öncesi dönem karı	36.565.736	46.245.842
%20 üzerinden vergi gideri (2007- %20)	7.313.147	9.249.168
İndirim ve istisnalar	(6.022.229)	(858.894)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	419.418	282.634
Toplam vergi gideri	1.710.336	8.672.908

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

35. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

31 Aralık 2008 ve 2007 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan net ertelenmiş vergi yükümlülüğünün dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	31 Aralık 2008	Kümülatif geçici farklar 31 Aralık 2007	Ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü) 31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Maddi duran varlıklar	(3.399.951)	(14.920.261)	2.801.305	(2.359.984)
Maddi olmayan duran varlıklar	(787.966)	(652.243)	(157.593)	(130.449)
Ertelenmiş finansal giderler	(4.567.855)	(4.604.248)	(913.571)	(920.850)
Finansal varlıklar	(1.411.042)	(846.754)	(70.552)	(42.338)
Peşin ödenen giderler	-	(282.668)	-	(56.534)
Stoklar	380.773	147.455	76.155	29.491
Garanti giderleri karşılığı	6.376.954	5.705.132	1.275.391	1.141.026
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	4.450.303	4.118.424	890.061	823.685
Ertelenmiş finansal gelirler	803.483	1.780.604	160.697	356.121
Diğer karşılıklar	2.073.179	1.538.857	414.634	307.772
Ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü)			4.476.527	(852.060)

31 Aralık 2008 ve 2007 tarihlerinde sona eren yıllara ait ertelenen vergi yükümlülüğünün ve varlığının hareketi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
1 Ocak	852.060	1.006.475
Cari dönem ertelenen vergi geliri	(5.356.801)	(154.415)
Özsermayeye yansıtılan vergi gideri	28.214	-
	(4.476.527)	852.060

36. Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak (“Bedelsiz Hisseler”) sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

36. Hisse başına kazanç (devamı)

Hisse başına esas kar, hissedarlara ait net karın çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır.

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Hissedarlara ait net kar (TL)	34.855.400	37.572.934
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	24.000.000.000	24.000.000.000
Hisse başına kazanç (Ykr)	0,145	0,157

37. İlişkili taraf açıklamaları

Yıl sonu itibariyle ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile yıl içerisinde ilişkili taraflarla yapılan işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

İ) 31 Aralık 2008 ve 31 Aralık 2007 tarihleri itibariyle ilişkili taraflardan alacak ve borçlar:

İlişkili taraflardan alacaklar	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Ram Dış Ticaret A.Ş. (Ram Dış)(1)	22.444.543	170.940
Zer Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. (Zer) (1)	27.384	-
Ford Otosan A.Ş. (Ford) (1)	22.740	7.530
Rmk Marine Gemi San.A.Ş. (RMK Marine) (1)	2.723	5.390
Koç Statoil Gaz İletişim A.Ş. (Koç Statoil) (1)	-	37.731
Diğer (1)	25.314	4.156
Toplam	22.522.704	225.747

İlişkili taraflara borçlar	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Otoyol Sanayi A.Ş. (Otoyol) (3)	9.889.872	51.175
Ram Dış (1)	1.270.398	3.675.633
Zer (1)	671.064	357.705
Setur Servis Turistik A.Ş. (Setur) (1)	178.110	213.640
Platform Araştırma Geliştirme Taş. Tic. A.Ş. (Platform) (1)	148.392	-
Akpa Dayanıklı Tük.Paz.A.Ş. (Akpa) (1)	137.474	114.534
Beldeyama Motorlu Vast.A.Ş. (Beldeyama) (1)	142.599	164.711
Koç Holding A.Ş.(2)	128.367	41.928
Otokoç Otomotiv Tic. San.A.Ş. (Otokoç) (1)	108.970	100.181
Koç Sistem Bilgi İle.Hizm. A.Ş. (Koç Sistem) (1)	70.532	377.901
Ram Sigorta Aracılık Hiz. A.Ş. (Ram Sigorta) (1)	39.137	62.883
Ford (1)	17.833	1.415
Opet Petrolcülük A.Ş. (Opet) (1)	14.048	9.189
Koçtaş Yapı Marketleri T.A.Ş. (Koçtaş) (1)	10.945	14.040
Koçnet Haberleşme Teknoloji ve İletişim Hizmetleri A.Ş.(Koçnet) (1)	1.606	16.511
Koç Finansal Kiralama A.Ş. (Koç Finansal) (1)	1.462	1.453
Palmira Turizm Tic. A.Ş (Palmira) (1)	1.013	322.675
Sanal Merkez T.A.Ş. (1)	-	6.646
Ark İnşaat A.Ş. (1)	-	150.416
Diğer (1)	30.334	49.130
Toplam	12.862.156	5.731.766

(1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı

(2) Şirket hissedarı

(3) Şirket hissedarının tasfiye halindeki bağlı ortaklığı

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

37. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

ii) 31 Aralık tarihlerinde sona eren dönemlerde ilişkili taraflara yapılan önemli satışlar ve ilişkili taraflardan yapılan önemli alımlar:

Ürün ve hizmet satışları	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Ram Dış (1)	37.748.392	46.065.959
Otoyol (3)	10.063.715	1.544
Aygaz A.Ş. (1)	161.158	155.631
Ford (1)	65.738	88.045
RMK Gemi Yapım Sanayi A.Ş. (RMK Gemi) (1)	26.864	56.328
Yapı Kredi Finansal Kiralama A.Ş. (1)	-	2.917.453
Koç Statoil (1)	-	720.819
Diğer (1)	-	6.127
Toplam	48.065.867	50.011.906

Sabit kıymet alımları	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Otoyol (3)	57.171.000	2.500
Koç Sistem (1)	1.057.314	572.220
Diğer (1)	4.212	5.487
Toplam	58.232.526	580.207

Stok alımları	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Otoyol (3)	7.355.088	-
Ram Dış (1)	5.737.304	11.278.699
Zer (1)	3.540.356	1.821.937
Beldeyama (1)	1.736.268	542.467
Akpa (1)	1.257.854	715.654
Opet (1)	237.519	212.412
Oltaş Otomotiv Last.Tev.A.Ş. (Oltaş) (1)	105.922	217.727
Koçtaş (1)	26.530	88.727
Sanal Merkez Ticaret A.Ş. (1)	15.646	37.784
Ark İnşaat A.Ş. (1)	-	129.169
Birleşik Oksijen Sanayi Gazlar A.Ş. (1)	-	588.939
Diğer (1)	10.760	9.678
Toplam	20.023.247	15.643.193

(1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı

(2) Şirket hissedarı

(3) Şirket hissedarının tasfiye halindeki bağlı ortaklığı

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

37. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

Hizmet alımları	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Ram Dış (1)	2.442.081	10.436.509
Setur (1)	1.671.395	952.736
Ram Sigorta (1)	1.198.582	942.939
Koç Holding A.Ş. (1)	978.379	1.336.516
Palmira (1)	845.251	1.330.416
Koç Sistem (1)	457.270	289.566
Otokoç (1)	432.608	171.349
Migros (1)	167.025	-
Koçnet (1)	151.089	182.471
Platform (1)	126.666	-
Setair (1)	61.215	3.518
VKV Amerikan Hastanesi (1)	27.175	-
Otoyol (3)	-	225.100
Birmot (1)	-	37.763
Diğer (1)	26.561	46.124
Toplam	8.585.297	15.955.007

Banka mevduat hesapları	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)		
- Vadesiz mevduatlar	1.352.273	2.245.102
- Vadeli mevduatlar	43.956.700	-
	45.308.973	2.245.102

Tahsildeki çek ve senetler	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	18.392.003	15.528.864
	18.392.003	15.528.864

Krediler	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	16.955.881	-
	16.955.881	-

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin taraflar ile ilgili finansman gelir ve giderleri:

Faiz gelirleri	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	430.902	58.219
Toplam	430.902	58.219

- (1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı
- (2) Şirket hissedarı
- (3) Şirket hissedarının tasfiye halindeki bağlı ortaklığı

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

37. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

Kur farkı gelirleri	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Ram Dış (1)	3.114.237	1.713.524
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	2.488.826	187.902
Ram Sigorta (1)	-	1.557
Toplam	5.603.063	1.902.983

Kur farkı giderleri	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Otoyol A.Ş. (3)	13.236.552 (*)	-
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	8.345.200	101.496
Ram Dış (1)	4.289.826	1.231.953
Ram Sigorta (1)	2.307	147
Diğer (1)	-	16.108
Toplam	25.873.885	1.349.704

(*) Şirket'in Otoyol Sanayi A.Ş.'den satın aldığı sabit kıymetlerle ilgili 47,5 milyon ABD Doları borcunun fatura tarihi ile ödeme tarihleri arasında oluşan kur farklarının Şirket'e faturalanması sonucu oluşan kur farkı gideridir.

Faiz giderleri	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	405.431	1.015
Toplam	405.431	1.015

Forward anlaşması	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (1)	80.151.900	-
Toplam	80.151.900	-

- (1) Şirket hissedarının bağlı ortaklığı
- (2) Şirket hissedarı
- (3) Şirket hissedarının tasfiye halindeki bağlı ortaklığı

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yılda üst düzey yöneticilerine sağladığı faydalar toplamı 4.898.197 TL'dir (31 Aralık 2007 – 4.842.413 TL).

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Şirket, faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatlarındaki, döviz kurları ile faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler, piyasa riski (kur riski ve faiz oranı riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Şirket'in genel risk yönetimi programı, mali piyasaların öngörülemezliğine ve değişkenliğine odaklanmakta olup, Şirket'in mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Kredi riski

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Şirket yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf (ilişkili taraflar hariç) için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılamaktadır. Şirket'in tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğabilmektedir. Şirket, bayilerinden ya da diğer müşterilerinden doğabilecek bu riski, bayiler için belirlenen kredi limitlerini alınan teminatlar ile sınırlayarak, avansla çalışarak veya satılan araçların mülkiyetini Şirket lehine rehin koydurarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Şirket tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir. Yurt dışı satışlarının tamamı teyidli akreditif ile gerçekleştirilmektedir. Savunma araçları satışları ise yurtiçi ve yurtdışı hükümetlerin kuruluşlarına ya da onlara aracılık yapan şirketlere yapıldığından dolayı bu satışlar ile ilgili herhangi bir tahsilat riski öngörülmektedir. Ticari alacaklar, Şirket yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum gözönüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayırdıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir (Not 10).

Cari dönem	Alacaklar			
	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat (Not 6)	Türev araçlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	174.171.315	6.234	64.925.025	80.151.900
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı (2)	(90.565.396)	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	169.790.541	6.234	64.925.025	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	2.310.746	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	2.070.028	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	9.795.519	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 10)	(7.725.491)	-	-	-
- Net değerinin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	2.070.028	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-
- Net değerinin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	80.151.900

Önceki dönem	Alacaklar			
	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat (Not 6)	Türev araçlar
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	124.530.791	13.020	3.555.269	-
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	(53.834.500)	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	121.683.995	13.020	3.555.269	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	1.832.409	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	690.873	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	7.940.126	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-) (Not 10)	(7.249.253)	-	-	-
- Net değerinin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	690.873	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-
- Net değerinin teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-

(1) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenirliliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(2) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri, ipotekler ve araç rehinlerinde oluşmaktadır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Cari dönem	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	1.094.674
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	2.160.889
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	1.125.211
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (1)	4.380.774

Önceki dönem	Ticari alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	2.367.752
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	6.267
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	149.263
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı (1)	2.523.282

(1) Treyler araçları üstündeki rehin teminatlarıdır.

Likidite riski

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

Şirket'in 31 Aralık 2008 ve 31 Aralık 2007 tarihleri itibarıyla, vade tarihlerine göre, indirgenmemiş ticari ve finansal borçlarının vade dağılımları aşağıdaki gibidir:

Cari dönem

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	210.331.455	218.382.520	66.407.476	151.975.044	-	-
Ticari borçlar	55.813.758	56.317.189	46.141.466	10.175.723	-	-
Diğer borçlar	72.141.887	72.141.887	-	72.141.887	-	-

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Beklenen vadeler	Defter değeri	Beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Diğer borçlar	3.161.117	3.161.117	3.161.117	-	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	4.460.501	4.460.501	4.460.501	-	-	-
Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme uyarınca/ beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev finansal yükümlülükler (net)	(1.146.926)	(1.146.926)	-	(*)	-	-
Türev nakit girişleri	80.151.900	80.151.900	-	(*)	-	-
Türev nakit çıkışları	(81.298.826)	(81.298.826)	-	(*)	-	-

(*) Şirket, EURO ABD Doları paritesindeki dalgalanmadan doğan riski nedeniyle 31 Aralık 2008 tarihinde toplam 53.000.000 ABD Doları değerinde forward anlaşması yapmıştır. İlgili forward anlaşmasına göre Şirket 37.975.909 EURO karşılığı 53.000.000 ABD Doları satın alacaktır. Bu tutarların vadesindeki nakit giriş ve çıkışları TL cinsinden hesaplanmadığı için TL tutarları belirtilmemiştir.

Önceki dönem

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	33.969.368	34.793.692	6.621.436	28.172.256	-	-
Ticari borçlar	48.867.283	49.496.082	46.148.740	3.173.497	173.845	-
Diğer borçlar	38.961.421	38.961.421	-	38.961.421	-	-
Beklenen vadeler	Defter değeri	Beklenen nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Diğer borçlar	3.116.147	3.116.147	3.116.147	-	-	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	3.881.452	3.881.452	3.881.452	-	-	-

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Piyasa riski

a) Döviz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi

Şirket'in yabancı şirketlerle ticari faaliyetlerde bulunması sebebiyle döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk Lirası'na çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Şirket, ileride oluşacak ticari işlemler ve kayda alınan aktif ve pasiflerden ötürü ortaya çıkan kur riskini yönetmek için, döviz sepetini mümkün olduğunca çeşitlendirmeye yönelik bir politika izlemektedir.

Şirket tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

		Döviz pozisyonu tablosu				
		Cari dönem				
		TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	EURO	İngiliz Sterlini	İsviçre Frangı
1.	Ticari alacaklar	95.427.613	1.747.043	42.713.233	613.515	-
2a.	Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	65.601.564	41.439.146	1.358.473	11.369	-
2b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
3.	Diğer	-	-	-	-	-
4.	Dönen varlıklar (1+2+3)	161.029.177	43.186.189	44.071.706	624.884	-
5.	Ticari alacaklar	37.617.739	-	17.571.814	-	-
6a.	Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-
6b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
7.	Diğer	-	-	-	-	-
8.	Duran varlıklar (5+6+7)	37.617.739	-	17.571.814	-	-
9.	Toplam varlıklar (4+8)	198.646.916	43.186.189	61.643.520	624.884	-
10.	Ticari borçlar	(29.047.890)	(8.092.591)	(6.606.517)	(1.048.255)	(264.691)
11.	Finansal yükümlülükler	(133.748.602)	(57.377.299)	(21.943.625)	-	-
12a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
12b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
13.	Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(162.796.492)	(65.469.890)	(28.550.142)	(1.048.255)	(264.691)
14.	Ticari borçlar	-	-	-	-	-
15.	Finansal yükümlülükler	-	-	-	-	-
16a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
17.	Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-	-	-
18.	Toplam yükümlülükler (13+17)	(162.796.492)	(65.469.890)	(28.550.142)	(1.048.255)	(264.691)
19.	Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	(1.146.926)	53.000.000	(37.975.909)	-	-
19a.	Hedge edilen toplam varlık tutarı	80.151.900	53.000.000	-	-	-
19b.	Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	(81.298.826)	-	(37.975.909)	-	-
20.	Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	34.703.498	30.716.299	4.882.531	(423.371)	(264.691)
21.	Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	35.850.424	(22.283.701)	33.093.378	(423.371)	(264.691)
22.	Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	80.151.900	53.000.000	37.975.909	-	-
23.	İhracat	149.992.527	58.895.933	33.126.944	4.331.594	-
24.	İthalat	151.405.544	36.060.533	47.804.806	7.070.534	1.107.478

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne göre hazırlanmış
Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

		Döviz pozisyonu tablosu				
		Önceki dönem				
		TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	EURO	İngiliz Sterlini	İsviçre Frangı
1.	Ticari alacaklar	66.396.867	1.936.891	37.203.451	221.690	-
2a.	Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	1.425.214	61.160	757.099	25.449	-
2b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
3.	Diğer	-	-	-	-	-
4.	Dönen varlıklar (1+2+3)	67.822.081	1.998.051	37.960.550	247.139	-
5.	Ticari alacaklar	32.538.161	-	19.025.939	-	-
6a.	Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-	-
6b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-
7.	Diğer	-	-	-	-	-
8.	Duran varlıklar (5+6+7)	32.538.161	-	19.025.939	-	-
9.	Toplam varlıklar (4+8)	100.360.242	1.998.051	56.986.489	247.139	-
10.	Ticari borçlar	(25.448.471)	(1.579.451)	(8.249.243)	(4.109.920)	-
11.	Finansal yükümlülükler	(30.931.435)	(17.578.845)	(6.114.697)	-	-
12a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
12b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
13.	Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(56.379.906)	(19.108.296)	(14.363.940)	(4.109.920)	-
14.	Ticari borçlar	-	-	-	-	-
15.	Finansal yükümlülükler	-	-	-	-	-
16a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
16b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-
17.	Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	-	-	-	-	-
18.	Toplam yükümlülükler (13+17)	(56.379.906)	(19.108.296)	(14.363.940)	(4.109.920)	-
19.	Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19a.	Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-	-
19b.	Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-	-
20.	Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	43.980.336	(17.110.245)	42.622.549	(3.862.781)	-
21.	Parasal kalemler net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	43.980.336	(17.110.245)	42.622.549	(3.862.781)	-
22.	Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	-	-	-	-	-
23.	İhracat	128.972.333	44.253.865	15.292.955	17.843.772	-
24.	İthalat	145.582.528	39.767.554	36.330.375	9.867.275	1.333.344

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2008 ve 2007 tarihleri itibarıyla Şirket’in vergi öncesi karının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Euro ve İngiliz Sterlini’ndeki %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir :

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu				
Cari dönem				
	Kar/zarar	Kar/zarar		
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi		
<i>ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
1-	ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(3.369.964)	3.369.964	
2-	ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	
3-	ABD Doları net etki (1+2)	(3.369.964)	3.369.964	
<i>Euro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
4-	Euro net varlık/yükümlülüğü	7.084.631	(7.084.631)	
5-	Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	
6-	Euro net etki (4+5)	7.084.631	(7.084.631)	
<i>İngiliz Sterlini'nin TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
7-	İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(92.820)	92.820	
8-	İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-	
9-	İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)	(92.820)	92.820	
<i>İsviçre Frangı'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
10-	İsviçre Frangı net varlık/yükümlülüğü	(36.804)	36.804	
11-	İsviçre Frangı riskinden korunan kısım	-	-	
12-	İsviçre Frangı varlıkları net etki (10+11)	(36.804)	36.804	
Toplam (3+6+9+12)			3.585.043	(3.585.043)

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu				
Önceki dönem				
	Kar/zarar	Kar/zarar		
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi		
<i>ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:</i>				
1-	ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(1.992.831)	1.992.831	
2-	ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	
3-	ABD Doları net etki (1+2)	(1.992.831)	1.992.831	
<i>Euro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:</i>				
4-	Euro net varlık/yükümlülüğü	7.289.309	(7.289.309)	
5-	Euro riskinden korunan kısım (-)	-	-	
6-	Euro net etki (4+5)	7.289.309	(7.289.309)	
<i>İngiliz Sterlini'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde:</i>				
7-	İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(898.444)	898.444	
8-	İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	-	-	
9-	İngiliz Sterlini varlıkları net etki (7+8)	(898.444)	898.444	
Toplam (3+6+9)			4.398.034	(4.398.034)

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2008 tarihinde, Şirket, EURO ABD Doları paritesindeki dalgalanmadan doğan riski ortadan kaldırmak için 31 Aralık 2008 tarihinde Yapı Kredi Bankası aracılığıyla toplam 53.000.000 ABD Doları değerinde forward anlaşması yapmıştır. İlgili anlaşmanın vadeleri ve pariteleri aşağıdaki gibidir:

Tutar	Para birimi	Parite	İşlem tarihi	Vade tarihi
15.000.000	ABD Doları	1,3973	31.12.2008	15.05.2009
12.000.000	ABD Doları	1,3959	31.12.2008	30.06.2009
11.000.000	ABD Doları	1,3947	31.12.2008	06.08.2009
12.000.000	ABD Doları	1,3944	31.12.2008	12.10.2009

31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla, Şirket'in türev aracı bulunmamaktadır.

b) Faiz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi

Faiz oranı riski

Şirketin faize duyarlı önemli bir varlığı yoktur. Şirket'in gelirleri ve faaliyetlerinden nakit akımları, büyük oranda piyasa faiz oranındaki değişimlerden bağımsızdır.

Şirket'in faiz oranı riski, kısa dönem borçlanmasından ve vadeli mevduatlarından kaynaklanmaktadır. Şirket'in almış olduğu banka kredileri ve vadeli mevduatları sabit faizli olmakla beraber, operasyonların devamı için gelecek dönemlerdeki krediler ve mevduatları ileride gerçekleşecek faiz oranlarından etkilenmektedir.

1 Ocak 2007'den itibaren geçerli olan UFRS 7 “Finansal Araçlar” standardı kapsamında, Şirket'in faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki gibidir:

Faiz pozisyonu tablosu		Cari dönem	Önceki dönem
Sabit faizli finansal araçlar			
Finansal varlıklar	Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan varlıklar	-	-
	Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-
Finansal yükümlülükler		210.331.455	33.969.368
Değişken faizli finansal araçlar			
Finansal varlıklar		-	-
Finansal yükümlülükler		-	-

31 Aralık 2008 ve 2007 tarihleri itibarıyla, Şirket'in finansal yükümlülükleri sabit faizli banka kredilerinden oluşmaktadır.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

38. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Sermaye yönetimi

Sermayeyi yönetirken Şirket'in hedefleri, ortaklarına getiri, diğer hissedarlara fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Şirket'in faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sektördeki diğer şirketlerle paralel olarak Şirket sermaye yönetiminde borç sermaye oranını izlemektedir. Bu oran net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (bilançoda gösterildiği gibi kredileri, ticari ve diğer borçları içerir) düşülmesiyle hesaplanır. Toplam sermaye, bilançoda gösterildiği gibi özsermaye ile net borcun toplanmasıyla hesaplanır.

	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Toplam borçlar (*)	345.908.718	128.795.671
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler (Not 6)	(65.911.910)	(3.602.328)
Net borç	279.996.808	125.193.343
Toplam özsermaye	147.897.591	142.506.117
Toplam sermaye	427.894.399	267.699.460
Borç/sermaye oranı	%65	%47

(*) 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla, toplam borcun içerisinde siparişler için alınan 72.141.887 TL'lik (31 Aralık 2007 - 38.961.421 TL) avans bulunmaktadır. Bu avans düşülerek Borç/sermaye oranı hesaplanırsa, 31 Aralık 2008 tarihinde söz konusu bu oran %58 (31 Aralık 2007 - %38) olacaktır.

39. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar)

Rayiç bedel, bir finansal enstrümanın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa, oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal enstrümanların tahmini rayiç bedelleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak tespit edilmiştir. Rayiç bedel tahmininde ve piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Şirket'in bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Şirket, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

Otokar Otobüs Karoseri Sanayi Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği”ne göre hazırlanmış Finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)**

39. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar) (devamı)

Finansal varlıklar -- Yabancı para cinsinden parasal kalemler bilanço değerinin rayiç değerlerine yakın olması sebebi ile dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmektedir. Finansal aktiflerin, kısa vadeli olmaları ve kredi kaybının önemsenmeyecek ölçüde olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

Finansal yükümlülükler -- Yabancı para cinsinden parasal kalemler bilanço değerinin rayiç değerlerine yakın olması sebebi ile dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmektedir. Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

40. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Otomotiv pazarındaki daralmaya bağlı olarak, Şirket, 5 - 11 Ocak ve 26 Ocak - 1 Şubat 2009 tarihleri arasında üretim faaliyetlerine ara vermiş ve üretim alanı çalışanlarına yıllık ücretli izinlerini kullandırmıştır.

Şirket, 13 Ocak 2009 tarihli yönetim kurulu kararıyla finansman ihtiyaçları için Koç Holding A.Ş. tarafından uluslararası finans kuruluşlarından temin edilen kredinin, 10.000.000 ABD Doları tutarı tutarındaki kısmını kullanma kararı almıştır. İlgili kredinin anapara ödemesi vade tarihinde yapılacak olup, 3 veya 6 ayda bir faiz ödeme opsiyonu ile 1 yıl vade ve Libor + %2,5 faiz oranı geçerli olacaktır.

41. Finansal tabloların önemli ölçüde etkileyen ya da finansal tabloların açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gereken diğer hususlar

Finansal tabloları önemli ölçüde etkileyen yada finansal tabloların açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gerekli başka bir husus bulunmamaktadır.